

DIRVA

THE FIELD

Nr. 48
Gruodžio-Dec. 12, 1957
Cleveland, Ohio
In two sections. First section

Raketos žudo JAV garbę

Rusijos paleistieji satelitai, gerokai pažeidę Amerikos garbę ir daugelį sudarę įspūdį, kad raketinių ginklų srityje JAV yra jau atsilikusi, vertė spartinti ir savojo satelito paleidimą.

Kaip jau Amerikoje įprasta, apie kiekvieną tokio paleidimo smulkmeną, buvo pranešinėjama per radiją, televiziją ir laikraščius.

Paleidimo darbams komplikuojantis pats paleidimas buvo atidėliojamas. Pagaliau, stebint laikraštiniams ir televizijos kameroms, paleidimo metu raketą susprogo ir visas paleidimo darbas nuėjo niekais.

Rašančiam šias eilutes, po tokio nepasisekimo, tuoj teko klausytis eilės valstybių radio komentarių. Maskvos bloko valstybės džiaugėsi Amerikos nepasisekimu ir šaipė iš jos mokslo. Amerikai draugiškai nusiteikusi šios nervos ir kaltino Ameriką, kad per daug atvirai viską darydami, dar labiau sau pakenkė ir tik Maskvai patarnavo.

Buvo net primenami įsidėmėtinai pareiškimai: Amerika, vadovaudama kovai prieš Maskvos imperializmą turi daugiau žiūrėti, kad jos garbė nebūtų taip žiauriai pažeidžiama. Eš, niekas nežino, kiek atliko satelito paleidimo bandymų Maskva, kiek ji turėjo nepasisekimų, bet žino tik, kad jų satelitai buvo paleisti. Reikėjo ne triukšmą daryti ir garsintis, bet paleisti ir tik tada pranešti.

Tokia pamoka tinka ne tik šiuo atveju, bet ir tolimai atečiai. Rimtai informuoti šaltiniai teigia, kad Amerika raketinių ginklų srityje yra daug naujo atsiekusi, vienok tokie vieši nepasisekimai, visokiomis priemonėmis kovojantiems prieš JAV, jų rankas įkiša dar vieną propagandiniui pikta ginklą.

Nelygios derybos Maskvoje

Vakary Vokietija, norėdama aptvarkyti daugelį labai opų ir jai svarbių reikalų, kaip Vokietijos suvienijimą, Rusijoj dar tebesančių belaisvių ir šiaip Vokietijos piliečių grąžinimą, ūkinis ir diplomatinis abiejų kraštų santykius, jau prieš šešerius mėnesius yra pradėjusi Maskvoje derybas.

Tos derybos, tik pradėtos, kada Vakary Vokietija pareikalavo grąžinti belaisvius, dar liepos mėn. buvo nutrauktos. Mat, Rusija tada užprotestavo, kad jokių belaisvių nebėsa. Tuo tarpu Vakary Vokietijos atitinkamos įstaigos yra surinkusios žinias, kad belaisvių yra. Žinoma, pasikeitus tokiais argumentais nieko kito ir neliko, kaip tik derybas nutraukti.

Beveik po pusmečio derybos Maskvoje vėl buvo pradėtos. Bet ir naujas pranešimas sako, kad jos vėl turėjo būti atidėtos iki ateinančių metų pradžios. Matyt, kad Maskva nuo seno užsispyrimo nenori nusileisti, o ir Vokietija, norėdama išgelbėti savo žmones, neturi pagrindo nuolaidas daryti.

Prezidento Eisenhowerio ligos

JAV abiejų partijų — respublikonų ir demokratų sluoksniuose labai aktyviai svarstomos prezidento Eisenhowerio ligos. Antras iš eilės širdies smūgis, tegul paskutinis ir silpnas, įsakmiai primena, kad prezidento darbingumas yra labai ribotas.

Vieni, iš abiejų partijų veik-

jų, drąsiai prezidentui Eisenhoweriui pataria atsistatinti. Kiti, kad ir norėdami tai patarti, viešų pareiškimų nedaro, bet to tikslu kitais keliais siekia. Bet esą nemažai ir tokių, kurie prisibijo viceprezidento Nixono ir todėl prezidento Eisenhowerio atsistatdinimo nenori.

Pats prezidentas Eisenhoweris, blaškydamas jam ligų atneštus nemalonumus net rengiasi dalyvauti NATO konferencijoj Paryžiuje.

Manoma, kad jei prezidentas Eisenhoweris ir dalyvaus NATO konferencijoj, tai grįžęs iš jos, neatsistatindamas daugelį pareigų vistiek viceprezidentui Nixonui perleis.

IŠ VISUR

• **Jordaniją ir Izraelį taikant Jungtinių Tautų sekretorius** išgavo iš Jordanijos pažadą, kad jie praleis skystojo kuro sunkvežimius, keliaujančius per senąją Jeruzelę į Mount Scopus. Vienok laikraštiniškai mano, kad tuo oficialiu pažadu ten esanti įtampa nesumažėjusi.

• **Vakary Vokietijos socialdemokratai** kelia didžiausią triukšmą, kad Vokietijos kariuomenė nebūtų apginkluota atominiais ginklais. Maskva tokiu triukšmui nuosirdžiai pritaria ir socialdemokratams dar labiau surta.

• **Seržantas William Girard**, kurį Japonijos teismas už japonės nušovimą nubaudė tik sąlygine bausme, dabar JAV kariuo-

menės vadovybės taip pat nubaustas: atimtas seržanto laipsnis ir paleistas iš kariuomenės.

• **Lenkijoje** šiuo metu yra 28,284,000 gyventojų. Žemės ūkyje dirba apie 60% gyventojų.

• **Adlai Stevenson**, grynai dėl partinių reikalų, atsisakė dalyvauti NATO konferencijoj Paryžiuje. Vienok atsisakydamas pareiškė, kad jis didelei daliai JAV numatytų išdėstytų planų pritaria.

• **Europoj patvirtinus ekonominę sąjungą** (Belgijai, Italijai, Liuksemburgui, Olandijai, Prancūzijai ir Vokietijai) Europos vienybė sustiprėjusi ir atsidarančios durys į federalinę tų valstybių santvarką.

• **Moskva, kaip informuoja japoniški šaltiniai**, yra suplanavusi ir palaipsniui vykdo visuose Azijos ir Afrikos kraštuose tokią akciją, kuri išstumtų ten įsitvirtinusių anglių, prancūzų ar kitus europiečius ir rusus padarytų jų draugais. Paskutiniu laiku ta akcija labai sustiprinta.

• **Vakary Vokietija** NATO konferencijos išvakarėse įteikė savo memorandumą, kuriame įsakmiai kelia NATO valstybių bendradarbiavimo suglaudinimą visais tų valstybių reikalais.

• **Kipro saloje**, nerandant visoms šalims priimtinių sprendimų, vėl prasidėjo neramumai. Graikų pogrindžio kovotojai grąšina naują terorą. Bet šiuo kartu geriau yra susiorganizavę ir turkių kilmės gyventojai. Manoma, kad sprendžiant Kipro salos ateitį betarpiškai turės tartis ir Graikija su Turkija.

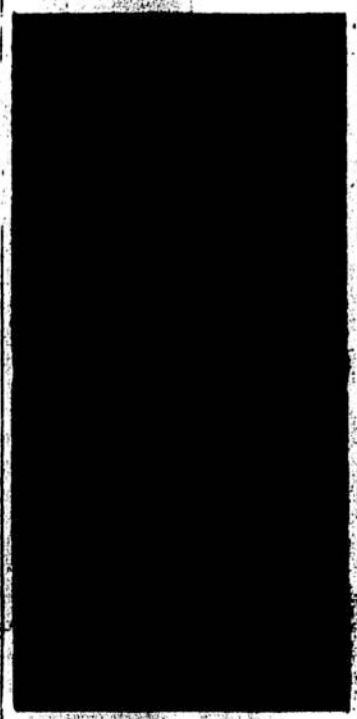
• **Egipas pradėjo siekti gerėnų santykių su JAV**. Tuo reika-

lu jos užsienio reikalų ministris Washingtono veda pasitarimus. Patį Egipce propaganda prieš JAV beveik sustabdyta.

• **Europos kairiosios valstybės**, ypač Austrijoje, Šveicarijoje ir iš dalies Vokietijoje, šiautė didelės audros ir pridarė daug nuostolių.

• **Tito atsisakęs JAV karinės paramos**, nes esą ji duodama vykdam tam tikrą spaudimą į Jugoslavijos politiką.

• **JAV gynybos sekretorius** McElroy buvo nuskridęs į Londoną tartis su Anglija gynybos klausimais. Anglija labai pagel-dauja raketinių ginklų.

Raketos smagalyje taip įtvirtinamas JAV pirmasis žemės satelitas, kuris vėl laukia paleidimo eilės.

Nelaimingoji raketa, kuri susprogusi pažemiui, ne tik į erdves neišnešė parengto satelito, bet JAV padarė ir didelę gėdą.

KULTŪRINIS PALIKIMAS

Kultūrinis palikimas — sąvoka, kuri pastaruoju laiku dažnai girdima iš anapus uždangos. Naujieji vėjai ir skersvėjai iš Maskvos atsiliepė ir Lietuvoje tarp ko kita ta prasme, kad vis plačiau pradeda iškelti iš archyvų bent kaikurios lietuviškos kultūrinės vertybės, faktiškai neturinčios nieko bendra su bolševikine revoliucija ir kaip tik dėl to ligi šiol buvusios pasmerktos glūdėti tamsioje. Nors ir dabar revoliucinės dvasios ir partinės linijos nepersunktieji kūrinių nėra labai augštai vertinami, bet vis dėlto nuolaidžiai pripažįstama ir jiems bent kiek vertės, lyg ir pasiteisinant, kad, šiaip ar taip, tai yra "kultūrinis palikimas" ir tenka jį priimti toki, koks jis yra.

Tačiau ligi šiol tas nuolaidus nusiteikimas atkasti literatūrinis lobius, mažai tepasireiškia muzikos srityje. Kažkodėl profesorius muzikologas J. Gaudrimas šiuo požiūriu nerangus. O juk muzikoje, rodos, mažiau tėra pavojaus politinėms komplikacijoms.

Vilniaus Konservatorijos bibliotekoje tikrai yra, pavyzdžiui, simpatingas Ištūtiškio Makso Lauriškaus kvintetas pučiamiesiems instrumentams "Iš Lietuvos". Visų pirma, tai yra vienas iš labai negadusių pučiamiesiems instrumentams muzikinės literatūros kūrinių. Antra, tas kūrinys perdėm paremtas Mažosios Lietuvos dainų tematika. Net pasiskyrę dalių pavadinimai originalu lietuviški, kaip "Daina" arba "Metturgis" (metinis turgus, jomarkas). Vakaruose "Sim-rock" leidyklos laida seniai išparduota ir tik dideliu vargu yra pasisekę surasti visą to kūrinio gaidų komplektą. Kai Vilniuje tas tikras lietuviškas kultūrinis palikimas tebelaikomas dulkėse, ar nebūtų gera pabandyti čia išleisti jo naują laidą? (Tas kūrinys buvo atliktas Bremene, Baltų Dienų koncerte, ir tai buvo lyg nauja to veikalo premjera).

Kitas muzikinis paminklas lietuviams irgi yra Vilniaus Operos bibliotekoje. Tai pereito

šimtmečio italų kompozitoriaus opera "I Lituani" ("Lietuviai"), kurios libretto parašyta pagal A. Mickevičiaus "Konradą Valerioną".

Tai, žinoma, ne lietuviška muzika, bet vistiek svetimo kompozitoriaus lietuviams paliktas paminklas. Į tokius svetimųjų darytus mums verta daugiau dėmesio kreipti. Deja, Vakaruose tos operos gaidų ištisai, berods, nebeįmanoma gauti, o Vilniaus Operos bibliotekoje turi būti, nes prieš pat karą Italijos vyriausybė buvo padovanojusi visą gaidų komplektą, kuriuo dėl karo tada nespėta pasinaudoti. Tai irgi kultūrinis palikimas.

Kol Lietuvoje, tačiau, dar niekas nerodo juo susidomėjimo, šioj pusėj yra gautas iš Ricordtės, lyg ir pasiteisinant, kad, leidyklos vienas egzempliorius tos operos uvertiūros ir iš to palikimas" ir tenka jį priimti toki, koks jis yra.

Ir vienas ir kitas čia paminėti kūriniai būtų naudinga įgroti ir plokšteles, tada susidarytų galimybė rūpintis, kad įvairių kraštų radijo programose dažniau atsirastų koncertų lietuviškomis temomis.

TURKIJA NĖ KIEK NEISSIGANDO

Rusija jau keliais atvejais spaudė Turkiją, kad ji nesusi-dėtų su NATO valstybėmis ir savo krašte neleistų kurtis tokioms įstaigoms, kurios organizuojančios nedraugiškumą sovietams. Ypač Rusija spaudė, kad Turkija nesiginkluotų atominiais ginklais ir savo krašte nelaikytų raketinių ginklų. Deja, Turkiją ne išsigando. Jos ministeris pirminkas pareiškė, kad Turkijos kariuomenė bus apginkluota raketiniais ginklais. Turkei kareivys buvo atliktas Bremene, Baltų Dienų koncerte, ir tai buvo lyg nauja to veikalo premjera).

Kitas muzikinis paminklas lietuviams irgi yra Vilniaus Operos bibliotekoje. Tai pereito

JIE ĮSIJUNGĘ Į 179 EILĘ

Įnešdami po \$100.00, į laukiamą 179 eilę, įsijungia dar trys rėmėjai. Įrašų eilė jie yra:

16. Irena Galinienė, iš Bostono, aktyviai besireiškianti Pabaltijio Moterų Sąjungos darbe, Bostone įsteigusi skyrių ir jam pirmininkaujanti. Mes džiaugiamės, kad visa p. Galinių šeima yra dideli Dirvos bičiuliai. Inž. Br. Galinis daugelį atvejų Dirvai yra talkinęs ir ją rėmęs.

17. K. Demikis, aktyvus tautinės sąrovės veikėjas, visad vienas iš pirmųjų atsiliepęs į Dirvos skelbiamas talkas, labai susirūpinęs, kad ir ši talka gerai pavyktų. Tai vyresniosios mūsų kartos aktyvus veikėjas iš New Britain, Conn.

18. Vytautas Orintas, dabartinis Vilties Draugijos išdinin-kas ir kasdieninis Dirvos talkininkas tvarkant jos administracinius reikalus.

Mums nepaprastai miela, kad stambesniais įnašais į mūsų skelbiamą \$20,000 talką įsijungė šie Dirvos bičiuliai, naujai įstodami į Vilties Draugiją ar papildydami ankstesnius įnašus. Štai jie:

Kazys Adomavičius, Boston	\$30.00
Ant. Andriulionis, Boston	\$25.00
Dr. G. Stapulionis, Boston	\$10.00
V. Vakauskas, Boston	\$10.00
K. Pažemėnas, Baltimore	\$15.00
K. Siliūnas, Flushing	\$10.00
St. Nasvytis, Cleveland	\$10.00
J. Jurevičius, Chicago	\$25.00
Jurgis Strazdas, Guelph, Canada	\$50.00
St. Stankus, Chicago	\$50.00
Pr. Bastys, Toronto	\$25.00
Edmundas Cibas, Boston	\$75.00
Juozas Dačys, Dorchester	\$25.00
Lionginas Izickas, Dorchester	\$25.00
Stasys Santvaras, Boston	\$25.00
Vladas Mickūnas, Boston	\$20.00
Juozas Ruktytis, Boston	\$10.00
Antanas Vilėnšis, Dorchester	\$25.00
Pijus Vaičaitis, Boston	\$10.00
Jonas Jonaitis, Boston	\$10.00
Valerija Norvaišienė, Boston	\$10.00
Antanas Matjoška, Dorchester	\$10.00
Leonas Lendraitis, Boston	\$10.00
Birutė Švilienė, Avon	\$10.00
Kazys Kriščiukaitis, Dorchester	\$10.00
Jonas Kasmauskas, Roslindale	\$10.00
Edvardas Eitas, Boston	\$10.00
Adolfas Dilba, Bridgewater	\$25.00
Bronius Bajerčius, Boston	\$10.00
Silvestras Kontautas, Boston	\$10.00
Justinas Vaičaitis, Boston	\$15.00

Dabartinė \$20,000 vajeaus padėtis yra tokia:

1. Dirvos skaitytojai-rėmėjai suaukojo	\$2451.95
2. Tautinės Sąjungos Centro Vald. įnašas	\$1000.00
3. Penkiolikos šimtinių įnašai	\$1500.00
4. Kitų ankstesni įnašai	\$ 225.00
5. Šiandien skelbiamų trijų šimtinių įnašai	\$ 300.00
6. Šiandien skelbiami kitų įnašai	\$ 615.00

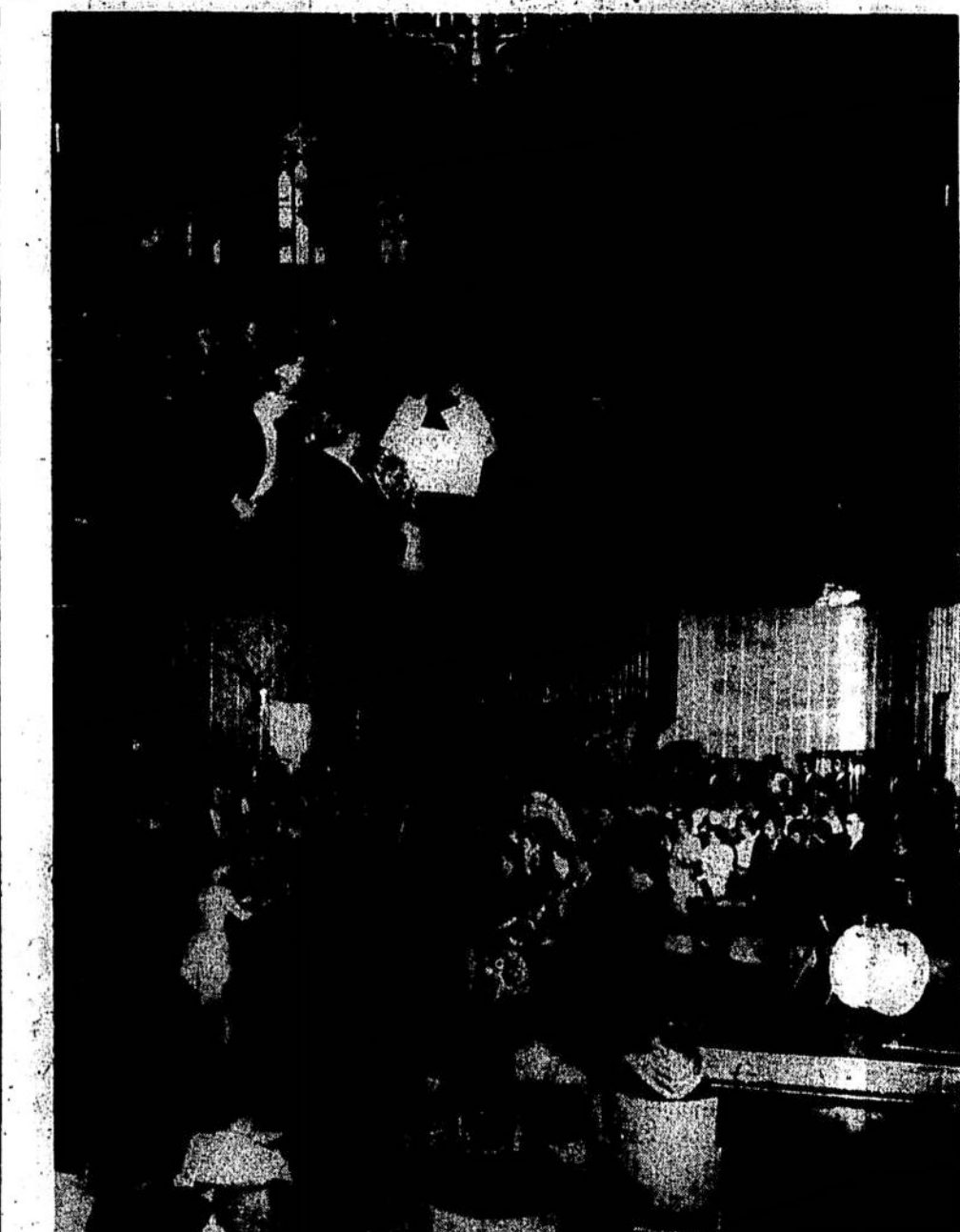
Iš viso \$6091.95

Atsimenant, kad iš viso būtina reikia sukelti \$20,000, taigi dar trūksta \$13,908.05. Mes tikime, kada jau vienas trečdalis reikalingos sumos sukelta, kad ir likusieji du trečdaliai susidarys.

Mūsų vajeus turi baigtis su ateinančių metų Vasario mėn. 16 d. Likę tik du mėnesiai laiko, tad reikia paskubėti ir dosniau atidaryti pinigines kilnias tikslui — Dirvos dukart savaitiniam leidimui patikrinti.

Harding ir Roosevelt yra mirę ofise.

Nuo paralyžiaus yra mirę šie JAV prezidentai: Wilson, Harding, Roosevelt, Adams, Tyler, Fillmore, Arthur ir Johnson.

Iš Baltų kultūros dienų Vokietijoje. Pirmojo nuotraukoj Bremeno rotušės salėje svečiai klausosi M. Lauriškaus pučiamųjų sulios "Iš Lietuvos". Antrojo nuotraukoj — Radiofono salė, kur liudies muzikos koncerto išvaidijojama (tiklams gėlas. Jie atliko virš 10 lietuviškų muzikos kūrinių.

Net ir „Tiesa“ pralenkia...

Dirvoje atspausdintu rašiniu Stebėjau 1926 m. demonstracijas. Naujienose, apšalo mėn. 7 d., apžvalgos skyriuje, koks tai markistas rašo, kad aš esu pasislėpęs po slapyvardžiu, iškraipau faktus ir prasimanau neteisybę. Manau, kad daug skanaus juoko sukėlė visiems, jau fronte mane pažinusiems 1919-1920 m. dėl Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyviams o ypač buvusiam Krašto Apsaugos ministeriui generolui K. Musteikiui, buvusiam ministro generolui K. Griniaus ir prezidentui išrinkimo datas, gerai žino komunistų ir studentų demonstracijų datas, bet jis per spaudą savo išvedžiojimais nori klaidinti laikraščio skaitytojus. Mano „Krikštaitė“ gali dabar džiaugtis (gal ir džiaugiasi), nes Lietuvoje nebeliko Lietuvos kariuomenės karininkų, ir studentų — ponačiukų. Komunistų demonstracijos ne tik nebe- draudžiamos, bet visi jose pri- valo dalyvauti, o studentai — ponačiukai ištremti, arba „savo ardančia veikla pasireiškiantieji“ tremiami į Sibirą. „Krikštaitė“ rašo, kad „ei- senoje galėjo būti paprastų žmo- nių minia; gal būt, darbininkų, nes komunistų partija tada buvo uždrausta“. Iki dr. Griniaus ir šlezevičiaus vyriausybės, komunistų partija buvo uždrausta. Tik kur ne kur

gegužės 1 d. proga iš nakties pa- sirodydavo raudonos iškeltos ve- liavos, kurias policija nuimdavo, o socialistų vyriausybė esant pasirodė Laisvės alėjoje ir mi- nia su raudonu skuduru, daina- vo rusiškai revoliucinę dainą ir praeiviams daužė nuo galvų ke- pures, ko šiaip paprastų žmonių minia ir darbininkai niekad ne- darė. „Krikštaitė“ užsigavo, kad p. J. Smetona komunistus pavadino „padugnių elementais“. Idomu būtų žinoti, kokių vardu „Krikštaitė“ vadina komunis- tus, kad jis taip juos gina? Mano „Krikštaitė“ stebisi, kad aš pamatęs raudoną skudurą taip užsideglau, kad norėjau šaukti savo eskadroną ir išvai- kyti tą minią nepaisydama, kad gal už tai būčiau ir nubaustas. Gal markistams ir malonus raudonas skuduras, bet markis- tams — ne. Praeitame savo rašinyje para- čiau, „kad ne tik spaudyti, bet ir mušti pradės chuliganai“ to- dėl, kad socialistų valdymo lai- kais ne vienas karininkas parėjo iš miesto su apspaudyta nugara. „Krikštaitė“ rašo, kad de- monstracijos įvyko krik. dem- onstracijos valdymo laikais o ne Griniaus ir šlezevičiaus vyriausybė esant. Į tai pranešu, kad po „pasijodi- nėjimo“ kap. Gudauskas tuojuo- apie įvykį parašė smulkų rapor- tą, aprašydamas, ką jam prez.

Grinius telefonu pranešė ir ką, įsakė vykdyti. To raportą aš skaičiau. Raportas patiekė įgu- los ir štabo viršininkui, pasta- rojo pareigas, barė, kad jau- ejo gen. št. pulk. škirpa. Nemanau, kad po to, tuo rei- kalu nebūtų įvykęs tarp štabo viršininko, vidaus reikalų mi- nisterio ir prez. Griniaus pasi- kalbėjimas. Jei prez. Grinius nebūtų da- vęs tokio įsakymo „išvalyti ko- munistų gaują“, tai kap. Gu- dauskas už tokį „pasijodinėjimą“ būtų buvęs išmestas iš ka- riuomenės. Viskas baigėsi tyliai ir ramiai. Demonstravusius stude- n- tus „Krikštaitė“ vadina ponačiukais. Visi gerai žino, kad po- načiukai studijavo tik užsienio- se, kurie nieko nebaigė, savo tė- vų dvarus nuvarė į bankrotą, o kada reikėjo karinę prievolę at- likti Lietuvos kariuomenėje, tai jie visai pasišalinę į ponų žemę — Lenkiją ir studentų demons- tracijose nedalyvavo. Ne man vienam, bet daugumai Naujienų skaitytojų atrodo, kad studentus vaikliais policijai Naujienos pritaria. Naujienose dažnai apsauginami prieš kari- ninkus ir buvusios nepr. valsty- bės narius tokie žvejantieji straipniai, kad ir Lietuvoje išei- nančioji „Tiesa“ nieko „geres- nio“ sugalvoti nebegali. G. š. plk.

HOLIDAY GREETINGS

WIEHN'S BAKERY

12429 ARLINGTON AVENUE

GL 1-3758

For GOOD Baked Goods—See WIEHN'S

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

SUPREME HAND LAUNDRY

1638 Payne Avenue

Call SU. 1-7235

Dabar
pats laikas
užsisakyti
DIRVĄ!

Prašyk
ugnim virto
Stroh's...

jis daugiau gaivina!

Stroh's yra Amerikos vienintelis ugnim virtas alus... virtas prie 2000 laipsnių. Dėl to Stroh's yra šviesesnis, daugiau gaiviantis skonis, kuriam negali prilygt joks kitas Amerikos alus. Prašyk Stroh's alus bankose, arba reikalauk jį artimoj kavinė ar restorane.

Jums patiks

Stroh's

yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas!

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIŪSTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR KITAS SSSR DALIS YRA

PARCELS TO RUSSIA, INC.

VEIKIA pagal specialų susitarimą su INTURIST, Maskvoje, 1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., Tel. Ingersol 7-7272, Ingersol 7-6465

Priėmimo Punktas

New York City, 78 Second Ave., Tel. ORchard 4-1540

GALITE SIŪSTI TIK NAUJUS DAIKTUS

Galite siųsti medžiagas drabužiams, naujus drabužius, avalynę, odas, siūvamas mašinas, rašomas mašinėles, muzikos instrumentus, maisto produktus, vaistus ir visokių kitus daiktus. Galite atsiųsti savo siuntinius į bet kurį mūsų įstaigą, o taip pat galite atsiųsti pašto. Paštu gauti jūsų daiktai persiuntimui į SSSR čia mūsų įstaigoje perdirbami, apskaituojamas muitas, persiuntimo išlaidos ir tuoj jums pasiunčiama sąskaita. Gavus jūsų patvirtinimą ir perlaidą siuntinys, be jokio atidėlio, išsiunčiama adresatui. Jūsų patogumui mūsų įstaigoje galite siuntiniui gauti įvairiausių daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis. Taip kad siuntinį galite sudaryti atitinkančią jūsų įstaigą.

Siuntiniai išsiunčiami per 24 valandas nuo jų gavimo. Jie adresatą pasiekia per 6-7 savaites. Oro pašto siuntiniai nuolat per 7-10 dienų. Siuntinių pristatymas garantuojamas gavėjo paraiš. Jūs gunate per mūsų įstaigą gavėjo pasirašytą kvitą. Mūsų įstaigoje dirba patyrę darbininkai ir jų yra tiek, kad kiekvienas klientas patarnaujamas labai skubiai. Atvykus į įstaigą jums nereikia laukti. Jūsų reikalai sutvarkomi bematant. Jūsų siuntiniai mūsų įstaigoje sutvarkomi, apakuojami taip tvarkingai, kad siuntinys adresatui pasiekia pilnausios tvarkoje. Mūsų įstaiga per ilgą metų veiklos laiką išsiuntė tūkstančių siuntinių ir vis siuntėjai mūsų įstaigą patarnavimu patenkinti. Todėl jūs su pasitikėjimu galite kreiptis į mūsų įstaigą.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Ši įstaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 6 val., šeštadieniais 9-4.

MANHATENE PRIĖMIMO PUNKTAS

78 Second Ave., New York City, N. Y.

MOSŲ SKYRIAI:
DETROIT, Michigan,
11601 Jos Campau Ave.,
Tel. TOWnsend 8-0298

HARTFORD, Connecticut,
651 Albany Avenue,
Tel. CHapel 7-5164

LOS ANGELES, California,
121 S. Vermont Ave.,
Tel. DUNKirk 5-6550

PHILADELPHIA 23, Pa.,
832 North 7th Street
Tel. WA 2-1747

CHICAGO, Illinois,
3741 W. 26th Street
Tel. CR 7-2126

NEWARK, New Jersey,
263 Market Street
Tel. MArket 2-6937

KETURI SUSITIKIMAI

LAISVĖS KOVOTOJŲ SLEPTUVĖJE

Paruošė J. P. PALUKAITIS

Išeinant Janos dar šūktelia žurnalistui: — Taip, bičiuli, turėsi progos pamatyti, kaip žiogas kovoja prieš dramblių. Po valandos darbas baigtas. Klara išvirė kavos, vėl paduodami du puodukai ir barako bonka. Janos daug ramesnis. Jis draugiškai ploja žurnalisto petį ir sako: — Tikiuos, anksčiau kalbėdamas apie Vakarus, neįžėdžiau tamtos asmeniška. Jei tai įvyko, labai atsiprašau. — O ne, nereikia, — atsako žurnalistas. — Tai reiškia, bus partizaninis karas? — Taip, gatvėse, pro šias skyles sienose, visur. Turėsime taip daryti, nes neturime jokio geresnio plano, jokių geresnių, jokios... — jis nutyla. — Ko jokios? — klausia reporteris. Janos nebegerai susivaldyti: — Jokios pagalbos iš Vakarų! — Žiūrėk, Janos, tamsta turi suprasti... — Taip, taip, — nutraukia Janos, — aš žinau, tamsta juk niekad nesakė, kad Vakarai ateis. — Ir vėl tu pradėdi, — sušunka Klara iš kampo. — Klara, tu pati beveik priklausai Vakarams. Tu turėtum nesikišti ir neginti Vakarų. — Kodėl ne? — Nes... Viešpatie, nes Vakarai turi puikią vietą ložėje, lyg teatre, ir ten sėdi, pakorę nosis ant balustrados ir abejingai stebi, kaip mes mirštame! — Janos, aš manau, kad nėra prasmės amžinai jodinėti ant tos pačios minties, — prabyla dviasikis, — aš manau, mes turime daryti, kas galima, be amžino alinanimo, ir vieną dieną su Dievo pagalba laimėsime. Jei ne dabar, tai kitą kartą. Ir tada ateis tinkama akimirka paprašyti Vakarų pagalbos — ir ne to, kad jie kovotų mūsų pusėje, bet kad po kovos padarytų visa Vengriją laisvei užtikrinti. Jei ir tada Vakarai neateis, tai turėsime rimtą pagrindą skųstis. O tuo tarpu būtų geriau nekeikti ir pagalvoti, jog Dievas tik tam padeda, kuris turi ne tik drąsos ir jėgos, bet ir tikėjimo. — Drąsos, jėgos ir tikėjimo! — Janos atsidausta ir atsisuka į reporterį: — Bičiuli, aš vėl turiu atsiprašyti, nes vėl kalbėjau

prieš Vakarus. Aš kartais sunkiai susival- dau. Vietoj atminties mano plūdimai, paminėk kitką. Kai grįši į Vakarus, ir aš jau tikrai nebegerai leisti, kad perilgai čia užsibūtu, kai grįši ir apie mus rašysi, papasakok apie žiogą ir dramblių. Ir pasakyk, kad tarp žiogų buvo vienas, kuris nuolat plūdosi. Kodėl? Kad jis mylėjo Vakarus, laisvąjį pasaulį. Jei jam būtų buvę vistiek, jis nebūtų plūdes. O abejingas šis žiogas tikrai nebuvo. Papasa- kok ten žmonėms, ką mes čia nuveikėme. O vėliau, kaip kunigas sakė, Vakarai turės ateiti ir mums padėti. Lig tol mes ir toliau eisim su drąsa, jėga ir tikėjimu. Po kelių tylos minučių dviasikis atsisto- ja ir vengriškai kalbasi su Janos. Šis, atrodo, kunigo pasiūlymui pritaria ir kažką nurodo Palui. Pastarasis atsistoja ir paima paskuti- nį likusį šautuvą. Janos paaiškina žurnalis- tui: — Kunigas nori eiti pas Miklosą. Gal gaus ginklų ir benzino, arba bent granatų. Palas jį palydės, nes dabar jau negerai vie- nam gatvėje rodytis. Kunigas ištiesa žurnalistui ranką. — Geriau atsisveikinsiu dabar, nes grį- žęs tamstos galu jau nerasti. Kaip jau sa- kiau, Dievas teatlygina už aplankymą, nes tamsta tikrai papasakosi, ką Janos minėjo. Papasakok viską atvirai, be jokių nereikalin- gų žodžių. Ir, kalbant apie nereikalingus žo- džius, dar vieną dalyką: pasakyki žmo- nės Vakaruose, kad jie nenaudotų nere-

kalingų žodžių. Išpūsta propaganda, ypač ra- dijo bangomis, mums nepadeda. Matot, kal- bėti mokam ir mes patys. Mums nereikia propagandos, kuri mus drąsintų, ypač kad ta propaganda yra puikus kėsnis sovietams: ji padeda jiems plepėti, kad mūsų laisvės kova yra vadovaujama iš užsienio. Ne, to mes ne- norime. Geriau, jei mus jie supras, mūsų pa- bėgėlius draugiškai priims ir sekantį kartą tikrai žmonišką ryšį užmegs. Gal tada ir vėl susitiksim. Dievas telaimina ir tesaugo tams- tą. Jis padaro kryžiaus ženklą ir paduoda liekantiesiems ranką. Palas atsisveikina, link- telėdamas galvą, ir abu palieka rūšį. Netru- kus girdėti, kaip atsidaro ir užsidaro suveria- mos durys. Minutės atrodo valandomis, valandos amžinybe, kai reikia įtemptais nervais lau- kti ko nors neišvengiamo. Neįmanoma išsibla- kyti jokiui užsiėmimui, jokiui pokalbiui. Žurnalistas sėdi ant dėžės, rūko ir spokso prieš save. Bela laiko dantyse užgesusią pyp- kę, retkarčiais patraukdamas, nesamą dūmą, ir paglostydamas žmonos ranką. Jieva sėdi tyli šalia jo. Janos parimęs virš miesto plano, kartais brūkštelia pirštais per savo tamsius plaukus; aiškiai matyti, kad plane jis nieko neįžiūri. Klara ties aparatu, pridėjusi vieną ausinę prie galvos, rūko cigaretę po cigare- tės. Nevenias iš penketo nepasakytų, kaip il- gai jie išsėdėjo, kai Janos pagaliau sumurma: — Lauk! Velnio išardymas! Kad rusai

jau čia būtų! Staiga Klara krūptelia. Ji skubiai užsi- deda ausines, užspaudžia cigaretę ir įtemp- tai klausia. Linkiodama galva, ji pasako ke- lis kartus "igen, igen". Paskui padeda ausi- nes ir prieina prie stalo. Ji išblyškusi, kaip kreida, ir jos lūpų spalva veik nesiskiria nuo veido. Sunkiai, lyg be jėgų, ji susmunka ant didelės dėžės prie stalo. Trumpais sakiniiais, beveik neatsikvėpdama, ji kažką pasakoja vengriškai. Janos sėdi sustingęs, kaip žvakė, ir, akis išplėtęs, žiūri į Klarą. Ir Bela su Jie- va susijaudinę. Baigui pasakoti, Klara pa- linksta ant stalo ir padeda galvą ant rankų. Žurnalistas nebegerai suvaldyti savo smal- sumo: — Kas atsitiko? — šaukia jis. — Sa- kykit, kas įvyko! Janos atsako. Jo balsas monotoniškas, be jokios išraiškos: — Tai buvo kunigas. Jis kalbėjo iš Mik- loso būstinės. Pasakojo istoriją, kuri mus visus sukrėtė. Jam ir Palui paisekė laimingai pasiekti Miklosą. Ten jie valandėlę kalbėjosi apie ginklų gavimo galimybes. Paskui Palas, mūsų Palas, mano pavaduotojas, staiga pa- griebė automatinį šautuvą ir visus ten bu- vusius privertė iškelti rankas ir sustoti prie sienos. Tada jis jiems pasakė, kad jie visi esą fašistų kiaušės, o kunigas — Vakarų apmo- kamus kurstytojas. Bet dabar jau esą baigta su jais, pasakė. Dabar ateina sovietai, ir esą viskas baigta. Jau anksčiau, pareiškė jis, jam

SANTARIEČIŲ GYVENIME

JAUNESNIEMS IR VYRESNIEMS

Z. V. REKASIUS

Lietuviškuose laikraščiuose dar neteko pastebėti tuščių skilčių, neužpildytų vienkuriu ar kitoku straipsniu. Dažnai tačiau laikraščiu skiltis beskaitant nenoromis pagalvoti, kad geriau būtų jei jų vietoje matytum tuščių skiltį. Žodžiu, mūsų spaudai netrūksta straipsnių, bet dažnai trūksta gerų straipsnių.

Priežastis čia labai paprasta — gerą straipsnį parašyti reikia laiko. Gie lietuviški laikraščiai nėra tiek turtingi, kad už straipsninį sudėtis valandas galėtų užmokėti geru honoraru. Ir mes nenorime tvirtinti, kad bendradarbiavimas, spaudoj, kaip ir kiekvienas kitas geras ir doras darbas, neturėtų būti bent kiek materialiai atlyginamas. Ne, klausimas yra labai paprastas — iš kur tam tikslui imti pinigų?

Kiekvienam atveju išsivys spaudoj pirmoje eilėje yra lietuviško idealo reikalas. Gie idealistinis darbas dirbamas toje aplinkoje ir ta kryptimi, kurioje linkta individo pažiūros, jo pasaulėžiūra.

Mums, jaunesniesiems, todėl ir kelta kartais matyti vidurio srovės žmonių straipsnius svetimoj spaudoj, kai tuo tarpu jų straipsnių nematyti ten, kur jų labiausia natūralu būtų tikėti.

Mes nenorim jokių būdu akleisti herezijas, kad nerasytų ar negalima rasyti ir ne mums artimoj spaudoj. Ne, ir dar kartą ne. Kiek mums įdomios ir reikalingos kitų pažiūrų mintys, lygiai tiek pat svarbu ir savo mintimis su kitaip galvojančiais pasidalinti. Tačiau, jeigu jau bendradarbiavimas kitaip galvojančių spaudoj (kuri neretai jau paskandiam numeryje smagiai iš jų pačių rašytojų pažiūrų pasijaukia) tai, mieli vyresnės kartos bičiuliai, nepamirškime retkarčiais parašyti ir savon spaudon.

Tokio prieikalo, kad ir norėdami, mes negalėtume padaryti jaunesnės kartos draugams. Tie iš mūsų Santarieje, kurie kartkartėmis parašo vieną kitą straipsnį spaudon, pirmoje eilėje ir bendradarbiauja mums, santariečiams artimoj spaudoj, iš kitos pusės, ne visai spaudoje rašome, gi, savo spauda visoms mums artima, miela, reikalinga.

Ne mūsų pašalies skatinti pamokslus apie tai, kad reikalinga savo spauda paremti, ne kaip tai geriausiai padaryti. Negalime tačiau patikėti šio reikalo svarbą. Gie pavyzdžiai patys siūlo. D I E V A netrukus pradės eiti savaitinį leidimą. Joje ir dabar atviroje darbe santariečių sąjunga, todėl ir tuo labiau. Mums todėl labai svarbu, kad leidėjų planai paskatintų laikraštį kaip geriausią leidimą (kas gi iš mūsų nemorėtų matyti jo paskatintą kasdieną, o ne kartą savaitę). Štai, mieli bičiuliai, nėra sumaniniai; nuo jų galime

nebėsi — čia reikia ir mūsų darbo, mūsų talkos.

Visada mielais ir labai laukiamas svečiai — Santarės žurnalas. Artimas ir įdomus jis mums savo dėsionis ir aktualiomis mintimis. Nepatinka jis mums vien todėl, kad per daug retai pasirodo. Gie kultūrinis, politinis, visuomeninis žurnalas galvojančiam žmogui reikalingas ne mažiau už duoną ir druską. Todėl mintis, kodėl mes neturime didelio, tvirto ir dažniau pasirodančio vidurio (liberalios) srovės žurnalo, neduoda kartais ramiai naktimis užmigti ne vienam santariečiui. Mūsų liberalios grupės, tiesa, dar tebekovoja (savo tarpe!) prieš trisdešimt metų nukaltą, ir jau gėrakai apdijusiom patrankom — tai kaip gi jos sutilptų vienas žurnalas. Tačiau čia tuoj pat ateina mintis, kad krikščionys demokratai su frontininkais taip pat dažnai pasitaiko net naujesniais ir labiau blizgančiais ginklais, o vis dėlto Aida žurnale telpa ir vieni ir kiti. Kalkurių mūsų geri naktiniai protai vidurio srovės žurnalo gretas visoms liberalioms srovėms priimtina ir apjungiančia kryptimi yra mums gyvybiniai svarbūs reikalas.

Svarbus, mieli bičiuliai, jis mums visiems — vyresniems ir jaunesniems, kurie nenorime būti kieno nors rėmimo tokia „drangiška“ melle, kuri atimty mūsų galvą nuo laisvės. Savas žurnalas visuomet geriau už netrukus melle, ypač tokia machtpolitiška, kokią mums siūlo kalkurie Drauge.

• Iš spaudos išėjo Santaros Centro Valdybos leidimas biuletėnis „Sveikiniai“ Nr. 2, su stipresniais turiniu ir malonia išvaizda. Paminėtini: Vytauto Kavolio straipsnis „Žmogus: ateitininkų ir santariečių“ ir Dantės Sakalauskaitės diskusinės mintys „Tautiškas mėsė“. Centro Valdybos vicepirmininkas Gabrielius Gedvilas patiekia pagrindinius Santaros planus ateinančioms metams. Įvestas naujas skyrius, kuriame skaitytojams pristatomi veiklesni santariečiai (šiam numeryje buv. Chicago skyriaus sekretorė Rasa Betkauskaitė). Įdėta kronika, humoro skyrius, nemažai laisvų redakcijai ir Majos elėktinis „Viešojo maldos“.

• Biuletėnis „New Yorko Santara“ Nr. 11 pasiekė skaitytojus. Šis numeris skirtas įvykiam New Yorko Studentų Sąjungos suvažiavimui. Gausu linksmų Aldonos Simutytyės karikatūrų.

• Santariečiai aktyviai daly-

vavo visuotiniame Studentų Sąjungos suvažiavime New Yorko. Vyt. Bruzgelis buvo išrinktas pirminku, Birutė Danerisė sekretore, mandatų komisiją Gražina Sabaliūnaitė ir Leonas Norkutis. o į rezoliucijų komisiją Gabrielius Gedvilas, Algis Grišaitis buvo vyriausias būtininkas, Santaros Garbės Filistaris Kostas Ostrauskas skaitė paskaitą „Profesinio pasirušimo ir pilatinio išsilavinimo suderinimas“.

Suvažiavimo išvakarėse New Yorko skyrius buvo surengęs linkmą susipažinimo vakarą atvykusiems santariečiams.

• Waterburio santariečių rengto koncerto programa išpildė studentai Vyt. Stroja — tautos, Ljudas Bajorinas — akordeonas, A. Gasiūnienė — Stankaitė ir M. Simokaitis, kuriuodu dainavo.

• Vytautas Doničia išrinktas į Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungos Revizijos Komisiją.

• New Yorko gruodžio 27 d. 7 val. Baltų Namuose įvyks literatūros vakaras skirtas Santaros Garbės Filisterio rašytojo Jono Meko kūrybai paminėti. Rašytojas Mekas yra laimėjęs Vinco Krėvės vardo literatūros premiją už „Semeniški Idilės“, o santariečiams jis pažįstamas iš visuotiniame suvažiavime Taboro Farmoje skaitytos išsukandios paskaitos ir puikiai perduoto „Vilko“ literatūros vakaro.

Apie Jono Meko kūrybą kalbės rašytojas Antanas Škėma, o ją skaitys aktorius Juozas Palubinskas.

• Chicagoje įvyko pasitarimas su vietos liaudininkų veikėjais. Aptarta visa eilė esamų problemų. Santarė atstovavo Valdas Adamkavičius, Julius Šmulkštys ir Edmundas Mielėlis.

• Zenonas Rekalas pakviestas į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos organizuojamą Spaudos Komisiją. Dirvos leidimui paremti inž. Rekalas įnešė \$100.00 auka.

• Santaros viduriniams vakarams organizuojama šiemetis vyvyla įvyks gruodžio mėn. 27-31 dienomis Cadillac miestelyje Church Motor Court nameliuose. Norintieji dalyvauti prašomi susisiekti su Chicago skyriaus išdininku Leonu Narbutu.

KAS

DIRVA —

UZZISAKA

TAS NESIGAILEJO!

SKAUTAI

KNYGA APIE LIETUVOS SKAUTIJĄ

(aka) Brailija Firmūna v. a. Petras Jurgala jau išleisio talka ruošia knygą apie Lietuvos Skautijos įvairias aprašikas. Šine metu jis tikrina, atnaujina patikinti ir papildo rašomuosius knygos atkiras dals. Jis tals raikalais krtipui j k pralydmas žiniy ar medžiagos, Firmija prašo visus vadovus neatsiakyti patalkininkauti ir pasidalinti tyrimomis žiniomis. Tik tokiu būdu galės būti atkurta tikresnis lietuviškos skautijos nuolito kelio vaizdas.

Jūrų skautų šokiai ir sportas (aka) Kpt. M. Kukučio laivo nariai aktyviai dalyvauja „Neringos“ tautinių šokių grupėje.

Valtn. Gr. Sabaliūnaitė vadovaujant, buvo puikiai pasirodę ta Kariuomenės šventės minėjime.

Chicago jūrų skautų „Baltijos Jūra“ tunto krepšlininkai pradėjo sezoną. Treniruotės vyksta McKinley Park sporto salėje.

Galvoti, kaimo kaimėlyje

(aka) Chicago, Lietuanikos tunte pavasarį paskelbtas ak. patingumo varžybas laimėjo Dr. J. Šnekeničius dr. v. 2-ji vieta teko L. K. Vytenio dr. v. 3-ji — D. L. K. Gedimino dr. v. Tuntininkas ak. F. Nedzinkas įtikė galvoti.

L. K. Mindaugo dr. v. draugininkas vyr. skita B. Varnaukas pasitraukė iš varžybų. Nauju mindaugėnų dr. ku paskirtas skita J. Prapuolenis. Tuntininkas reikiš padėka dirbusiam ir liaki sėkmės pareigas patimusiam.

Prie Baltijos jūros

(aka) Detroito jūrų ak. tų k-tas 1938 m. per Atvelykį uk-rainiečių salėje ruošia viešą vakarą vardu — „Prie Baltijos Jūros“. Šiam vakarui montais paruošė ir rediauoja p. Pusedaris. Vakaro pelnas skiriamas jūrų sk. plaukiojimo pastatams įsigyti bei remontuoti.

Skautų bičiulių pobūvis

(aka) Lapkr. 24 d. Chicagoje Dariaus ir Girėno maf. salėje

buvo rengtas Lietuvos tunto ak. ranoj pobūvis. Jame svečiai buvo supažindinti su Chicago Lietuvių skautų gyvenimu ir valka. Pobūvi atidars D. C. Krakas, pristatydamas Lietuvicos tunto ranoj k-to narius. Kabejo LSS vyriaus. dvasios vadov v. a. kun. dr. J. Vainora.

Redakcija, kaimo kaimėlyje

(aka) Lapkr. 24 d. Chicagoje Aušros Vartų ir Lietuanikos tunta Jaunimo Namuose paminėjo Lietuvos Kariuomenės šventę. Šv. Milius atnaujo tėvas J. Vainors, SJ. Paskui buvo bendra abiejų tuntu sveika. Įsakymais pranešti pasikeltimai var-tarpe bei darbėjų vadovų at-tyzmėjimai — pakelimai.

Paktis VI. Vijeikis sveikai pristatė iš Brazilijos atvykusį rašytoją Petrą Babicką. Jis kaip pagrindinis kalbėtojas papasakojo puokštę giedrų minčių. O baigdamas paskatino klausus: „Kaip budėjote, taip ir budėkite — tad Dieve jums padėk!“

SIUNCIA siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją ir SSRS respublikas

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

(Licensed by USSR)

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. Chelsea 3-2583

(Tarpe Sixth ir Seventh Ave. — arti visų požemio traukinių)

FIRMA SUDAR SPECIALIĄ SUTARTĮ SU INTURISTU, MASKVOJE

Siuntinius galima atnekti asmeniškai, atsiųsti paštu, arba kiti siuntėjui patogiu būdu. Klientai, gyvenę už New Yorko ribų ir kurie atsiunčia siuntinius paštu, tuos (atgal grįžtančių paštų) gauna tiksliai atsiųstų datų sąrašą ir pranešimą, kiek persiuntimas kaštuoja. Galima atsiųsti tik naujus daiktus.

Siuntiniai atididai supakuojami ir išlaikomi per 48 valandas. Po kelių dienų siuntėjas gauna iš firmos oficialų JAV-big pakto kvitą, kuris trod, kad siuntinys odresnai pasigetas. Taip pat siuntėjas gauna kartojo pasirašytą kvitą.

S V A R B U ! Visos siuntimo išlaidos, įskaitant maitį, apmokamos čia, vietoje. Jūsų artimieji ir bičiuliai siuntinį dovana gausa be jokių kaštų.

GALITE SIŪSTI MEDŽIAGAS, NAUJUS DRABUZIUS, AVALYNĘ, ODAS, MAISTO PRODUKTUS, LAIKRODŽIUS, RABOMAS MASINELES, SIUVAMAS MAŠINAS, VAISTUS IR KITUS ĮVAIRIUS DAIKTUS. SIUNTINYS GALI SVERTI DAUGIAU KAIP 22 SVARUS.

SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOTAS!

MOBU NUSISTATYMAS: YPATINGAS DĖMESYS IR MANDAGUMAS SU KLIENTAIS. KLIENTŲ PATOGUMUI MOBU ĮSTATYTOJE NEREBOTAS PAMIRŠIMAS MEDŽIAGŲ, ODOS, AVALYNES, VAIKAMS DRABUZIŲ, SKARELIŲ, SALIŲ IR KITŲ DAIKTŲ GERIAUSIOS RŪŠIES PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

Išlaiga atidaryta kasdien 9-4; sekundienais nuo 9 iki 4 val. Informacijų teiraukitės: Telef. Chelsea 3-2583.

D Ė M E S I O ! Visuomenės patogumui firmos skyrius atidarytas ir Clevelande. Jo adresas: 900 LITERARY RD., CLEVELAND 18, OHIO. TELEF.: TO 1-1461.

Skyrius Detrote: 11339 JOS. CAMPAU ST., DETROIT 12, MICHIGAN

Toks pat greitas, tikslus ir garantuotas patarnavimas klientams, kaip ir New Yorke.

SINCERE GREETINGS AND BEST WISHES

OHIO

ATTORNEY GENERAL

WILLIAM SAXBE

beveik būtų pasisekę mus likviduoti. Buve susitarta mus pro antrąją angą įvyti į spėstus, kur laukė AVO gauja. Todėl Palas taip padaręs, kad Mikloso pasiuntinys nuverstų mūsų akmenis. Tačiau kai mes nebėgė ir ginkluoti laukė, jo planas sulręs. Tada visi AVOs nuėję pasitikti rusų tankų, kad su jais grįžtų. Jie nedrįso mūsų atvirai užpulti, klausė. O Palas norėjęs greitai tapti didvyriu ir reabilituotis prieš rusams ateiinant. Taip jis ten stovėjęs ir su automatu rankoje ramiai visa tai pasakojęs. Tačiau laimingu sutapimu iš kažkur labai tyliai grįžęs vienas Mikloso vyrų. Jis priartėjęs prie Palo ir išgirdęs jo pasakojimą. Tada jį nušovęs.

— Vos galima tikėti, — sušnibžda reporteris.

— O vis dėlto taip yra, — sako Janos. — Yra tokių žmonių. Lekiojantis smėlis, oportunistai. Jie vis pavėjuji. Daugiausia jauti ir per ilgus aštuonerius metus daugiau nieko nematę, kaip tik gyvenimą po diktatūra, dialektinį materizmą, taisyklę: tikslas patiesina priemones. Daugelis spyrėsi prieš tą mokyklą, tapo laisvės kovotojais. Kalkurie nerado tikrojo kello:ėjo su mumis tol, kol vėjas buvo su mumis. O dabar, kai vėjas atsisuko, dabar, — na, jie vėl pavėjuji.

Po ilgos pauzės Janos vėl pradėjo: — Tai juokas, baltus juokas! Kalbama apie liepą, kuri kurstoma, apie drąsą ir jėgą, o toki parastai maišosi tarp mūsų.

— Iš chemijos žinome, kad nedaug yra substančių, kurios būtų visiškai grynos, —

sako Bela, — tačiau tai neturi reikšti, kad reikia atimesti lydinius. Kartais galima išgauti lydinius, kurie turi didelę jėgą ir išvysto naują grynumo rūšį. Žmogaus charakteris ir chemija turi daug panašumo, Janos.

— Ką aš išmanau apie filosofiją, — atsako Janos. — Aš tik žinau, kad žmogus, kuriuo visiškai pasitikėjau, buvo AVO.

— Taip, yra ir lydinys, kurie spaudimui pasiduoda, — pastebi Bela.

Janos linktelė galva ir tylė.

— Ir neužmirškime, — sako Klara vos atpažįstamu balsu, — kad Miklos pranešė, jog ryšis su juo nutrūksta, nes jie išėjo paieškoti saugiosios slėptuvės.

— Ar ir jums nebūtų geriau, kai jau AVO gauja žino jūsų slėptuvę? — siūlo reporteris.

— Vargu bėra prasmės, — atsako Janos. — Svarbiausia dabar gauti kautynės. Jei jos prasidės, tai mums reikės galimai ilgiau išlaikyti slėptuvę, kurią visi žino ir kurią gali grįžti, kad gautų naujų nurodymų. Jei jų nebus, vistiek teks bėgti ir be štabų tęsti partizaninę kovą, kol vėl galėsime suvokti padėtį. Nėra prasmės ieškoti naujos vietos...

Jis stabtelė. Visi penki krūptelė. Tolu-moj girdėti duslus, pastovus urzgimas ir netaisyklingas dundėjimas. Kelias sekundes visi klausosi. Janos pasako kažką vengriškai ir išverčia:

— Tankai!

Visi penki rūsyje išblyškė. Urzgimas

garsėja, dundėjimas dažniau girdėti.

— Jie ateina į šią miesto dalį, jie jau turi būti nebetoli, — sako Janos.

— Jei taip greit atėjo, mes vistiek žuvę, — šnibžda Bela. — Pirmiausia jie užims gatves, paskui šaudys į likusius namus ir kres juos.

— Nebus jiems lengva. Mūsų žmonės vis dar gatvėse, ir gal Miklos gaus ginklų. Kaip nors bandysim. Kiekvienam atveju jie brangiai apmokės kiekvieną savo žingsnį, tai yra tikrai!

Jieva tyliai kukčioja. Janos pažūri į ją, akimirka jo veide nervingumas, paskui pradeda kažką draugiškai kalbėti, pagaliau priduria vokiškai:

— Čia nieko neatsitiks.

Klara staiga pašoka, prieina prie stalo ir pagriebia paskutinį ten dar tebestovėjusį Molotovo kokteilį.

— O taip! Atsitiks, ir tuoj pat!

Vienu šuoliu Janos įsauliko. Abu kažką nervingai kalbė, ir Bela įsiterpė. Reporteris stovi, nesuprasdamas nė žodžio. Tankų dundės vis garsėja, šalia patrankelių trenks-mo jau girdėti ir kulkovaldžių bei automatinų šautuvų kalėnimas. Janos nuima ranką nuo Klaros peties. Ji išskuba iš rūšio. Janos spoko į uždangą, kuri uždengia ją. Paskui atsuka ir lėto žingsniu grįžta prie stalo. Sunkiai sumunkina ant dėsės ir kiūri į planą.

— Ji nori kovoti, ji nori eiti ir tankus gerimu pasvalkinti, — sako reporteriui, nepakeldamas akių. — Ji sako, kad tai yra

jėga ir drąsa.

— Ir tikėjimas, apie kurį kalbėjo dvasiškis, — priduria Bela, — tikėjimas ateitimi ir tavimi, Janos.

— Taip sakoma, — šnibžda Janos, — ir leidžiama jai eiti.

— Tu turi čia likti, tai žinau, — sako Bela pabrėždamas. — Miklos kaip nors duos žinį, ir kitiems iš gatvės reikia tavęs. Kol dar įmanoma, tu turi likti savo poste, ir pats taip sakei.

Janos linktelė galva. Paskui energingai pradėjo:

— Gerai, aš turiu likti ir šį postą, kol įmanoma, išlaikyti, o kai nebus įmanoma — suaukinti, kad jie čia nieko nerastų. Nieko — nei žmonių nei daiktų. O jūs, — parodo į Belą, Jėvą ir žurnalistą, o jūs per antrąjį rūšį laukan. Tai įsakymas, ir daugiau nebėra jokių ginčų!

Kautynių triukšmas gatvėje vis garsėja. Jokios abejonės, kad tankai jau visai arti ir tarp jų bei laisvės kovotojų vyksta kietos kautynės.

— Janos, aš manau, būtų geriau, jei likčiau su tavimi, — sako reporteris.

— Lauk, lauk! — šaukia Janos. — Išvesi Belą ir Jėvą per rūšį. Ketvirtam name rasai platesnius laiptus viršūn. Išlipai ir pro užpakalines duris išsiai kleman. Ji perėjė atsidursi siauroje gatvėje. Ji perslaurs tankams, ir nieko neatsitiks. Paskui skersatvies prasimušė. Bela žino, jis galės ir tamsai parodyti, kur geriausiai iškėti. Jis ir jo

žmona turi išlikti, nes viena dieną vėl pri-reiks gerimų. O Tamata turi grįžti namo ir išpildyti, ką pradžėdai. O žiogai tuo tarpu kovos su dramblių. Iki pasimatymo.

Janos ištisia visiemis ranką, nustumia prie atsarginės skykės sienoje ir nuplėšia už-dangą. Tada paduoda reporteriui paltą ir ki-šeninę lempele.

— Dabar pirmyn, greit, greit!

Trejetas lieina į kitą rūšį. Janos jiems dar pamofuoja. Lauke kautynių triukšmas vis stiprėja. Šilpnai pasiviesdam, trejetas žingantuoja per rūšį. Prieš įžengdami kitan rūšin, jie dar atsisuka ir pažvelgia atgal. Ny-kioj žibalinės lempos ir žvakės šviesoj Janos stovi, nusiukęs į pagrindinį įėjimą rū- rankoje laikydamas granatą. Antroji ir pa-skutinioji granata užkista už diržo.

Jiems dar tebežūrint, pasigirata jau pa-zįstamas dundėjimas, griuvimas; jis tęsiasi keleta sekundžių ir net pro kautynių triukš-mą girdimas gretimame name. Akmenys vėl sugriuvo.

— Dieve, negi jau rusai ten, — sušnibž-da reporteria.

Janos stovi tiesus kaip žvakė prieš sta-lą. Jis pakelia granatą prie burnos ir danti-mis išbraukia saugiklį...

— Greit, mes turim paskubėti, — jis aš-ks senukams, tempdamas juos kitan rūšin.

(Pabaiga)

Jurnalistas objektivumas

(Is Esays apie jurnalizma)

Lyginant europietiskus ir anglosaksiskus laikraščius, pastebime nemažą skirtumą faktų interpretavimo ir žinių pateikimo.

Anglosaksiskoji žurnalizmas mokykla griežtai eikvija faktus nuo komentaro. Žinias visuomenė stengiamasi suvokti išmanant objektivumą ir nešališkumą, o komentarai nuo faktų reportavimo yra visiškai atskiriami. Dažniausiai, tam specialiai skiriamas redakcijos puslapis, kur telpa vedamieji, subjektyvūs reportazai, opinijos straipsniai - publicistika.

TOKIA PAZIŪRA į žurnalizmą savo pradžia gavo Amerikoje. Išradus linotipą, o spaudos platinimui daugiau pradėjus vartoti auto transportą, laikraščio leidimo išlaidos vis augo. Tūkstančiai mažų laikraščių savo leidimą turėjo sustabdyti. Norėdamas išlaikyti laikraštį turėjo didinti tiražą, skiltis pritaikyti įvairiausių pazziūrų ir reikalavimų skaitytojams ir tarnauti vis didesnei visuomenės daliai. Iš vienos pusės spauda, dalinai subulvarėjo, intelektualinis lygis smuko, tačiau iš kitos pusės, išsivystė ir, taip vadinamas "objektyvusis žurnalizmas", kuris palaipsniui visuotini įsitvirtino Amerikoje, vėliau ir Anglijoje, Kanadoje, Australijoje bei kituose anglosakų kraštuose.

PRIEŠ TAI viso pasaulio spaudoje vyravo, taip vadinamas, personalinis — subjektyvusis žurnalizmas. Redaktoriaus asmenybė, pažiūra, nuomonė ir įtikinimai pilnai atsispindėdavo ir laikraščio skiltyse. Objektivus faktų reportavimas, dažnai, apsimai pebuvo laikomas esmine laikraščio užduotimi. Skaitytojų daugumą sudarė šviesuomenė, taip kad atskiri laikraščiai siekė ne žemo intelektualinio lygio.

LAIKRAŠČIO leidimo išlaidoms kylant, ir ieškant būdų padidinti tiražą, personalistinis žurnalizmas neišvengiamai blėso. Europoje įsigalėjus privalomam mokslui, atsirado ir naujų potencialių skaitytojų kadrai. Anglosakų kraštuose spauda su laiku pasidarė "dideliu bizniu" ir pirmoje eilėje buvo leidžiami pelno sumetimais. Tuo tarpu Europos kraštuose laikraščiai palaipsniui pateko į politinių ir pasauliečių grupių rankas ir daugumą tapo faktiškais arba oficialiais atskirų organizacijų organais. Tokiose aplinkybėse objektyvus faktų reportavimas sunku buvo ir tikėtis.

PO PASTAROJO karo pastebime įdomų fenomeną: tradiciniai subjektyvus europinis žurnalizmas rodo vis didėjančią tendenciją į objektyvumą, gi anglosakų spauda, pastebėjusi tam tikrų pavojų ir paradoksų absoliučiam objektyvumui, taip pat ieško naujų kelių. Kai kieno nuomone, abi šios tendencijos su laiku susitiks ir ras tą patarimą, kurį "aukso vidurį".

OBJEKTYVUS faktų reportavimas, tikrumoje, yra daug paimamas, kaip pirmą žvilgsniui galėtų atrodyti. Sakykime, laikraščio reporteris, korespondentas, bendradarbis rašo:

VISI šitie trys faktai, daleiskime Jonas Jonaitis pavadinio Petra Petrą tingu.

(B) "Bendruomenės valdyba savo posėdyje nutarė šiais metais Savaitgalio Mokyklos paremti."

(C) "Juozas Juozaitis pareiškė, kad į valdybą šiais metais buvo išrinkti neatsakingi ir nerūpestiniai žmonės."

BISI šitie trys faktai, daleiskime, yra visiškai teisingi ir su teisybe neprasilenkia. Redaktorius, atrodo, galėtų juos visus laisvai atspausdinti ir nusiplauti rankas: "Tai faktai, vadinasi, mano laikraštis objektyvus". Tačiau, ar iš tikrųjų objektyvus?

ŽVIGTELEKIME! (A) atvejis. Pasikėlė, kad Jonas Jonaitis su Petra Petrą yra geri bičiuliai ir kad Petrai Petrą išrinkti kandidatuoti į valdybą, Jonas Jonaitis savo bičiuliui su šypsena pasakė: "Ach, nebūk toks tinginis!" Vadinasi, laikraščio bendradarbiui nepakanka rašyti vien tik faktus. Norint pasiekti objektyvumą, neišvengiamai skaitytoji tenka pateikti ir šaltines aplinkybes, kurios yra reikalingos, kad reportuojamas faktas būtų teisingai suprastas.

PASKAITES pavyzdį (B), skaitytojas susidarys vaizdą, kad valdyba kažkodėl, mąstyti, yra nusistačiusi prieš Savaitgalio Mokyklą, nors tikrumoje taip ir nėra. Skaitytoji nepateikiama reportuojamo fakto fonas ir prieš tai įvykę faktai. Laikraščio bendradarbis, parodžiu sekdamas vieną pagrindinių žurnalizmo dėsnių, kad laikraštis efektyviai tikrai nauji faktai, neatkreipė skaitytojų dėmesio, kad minėtas Valdybos posėdis įvyko sausio 16 d. ir kad perėitų metų gruodžio 10 d. toji pati valdyba Savaitgalio Mokyklą.

OBJEKTYVUS faktų reportavimas nėra toks nesudėtingas ir kuone automatiškai pasiekiamas dalykas. Absoliutaus objektyvumo siekdama anglosakų spauda kartais priedavo net iki nesamonių. Toks perdetas objektyvumas, kartais net ir yra savotiškai pavojingas, atidarydamas duris ir subtiliai propagandai. "Objektyvus" laikraščio linijos užliuotus skaitytojas su daug mažesne kritika priima reportuojamus faktus ir redaktorių gali su tendencinga žinių atranka savaip formuoti viešąją opinią.

ŠITO pavyzjaus akivaizdoje anglosakų, ypatingai gi Amerikos laikraštinių tarpe gimė (Perkelta į 6-tą pusl.)

GRUODŽIO SEPTINIOLIKTOJI

Pasėjo 31 metai nuo tos didiosios istorinės dienos, kada Lietuvos krašto nepriklausomybė ir tautos laisvė buvo išgelbėta nuo imperialistinio komunizmo jungo.

Aplė gruodžio 17-ąją iki šiol neturime objektyvios išsamios medžiagos ir tai reikia labai apgalvoti, nes jaunoji karta negali rimtai įvertinti tų įvykių, kuriuos nušviečia partiniai fanatikai.

Kun. Krupavičius Drauge spausdindamas prisiminimus, išreiškė išreikštosios.

BEST WISHES BUDD'S SUNOCO SERVICE
OPEN AROUND THE CLOCK
AROUND THE YEAR
Kelly Tires
Maximum Quality Minimum Cost
LUBRICATION SPECIAL'S
NORTHFIELD & UNION
BE 2-9790
BEDFORD, OHIO

Greeting and Best Wishes for a Pleasant Holiday

GREEN'S SHOE STORE
FEATURING WEATHERBIRD SHOES FOR CHILDREN
12421 ST. CLAIR AVE.
GL 1-4343

gruodžio 17 d. įvykius sufaletikavo, kad net Telsininkų Draugijos valdyba turėjo pasisakyti. Bet tai jau jo reikalas ir apie tai nėra ko ir kalbėti.

Nepartinio ir nepolitiko lietuvių akimis žiūrint, 17-toji gruodžio ir po to Lietuvos Nepriklausomojo gyvenimo reiškiniai parodė pasauliui, jog Lietuva yra toks kraštas, kuris pajėgė užkirsti kelią raudonajam slibnui ir kuris sugebėjo išugdyti didelius kadrus išmokslintų darbininkų, krašto ekonomiškai sustvirtinti, aukštąjį mokslą pakelti iki Vakarų Europos lygio.

Lietuvoje sužydėjo menas, literatūra, mokslas, išbujojo gerbūvis. Lietuvos kaimai beveik pranyko ir vieton jų išaugo paskiros viensėdijos sodybos su gražesniais trobesiais, su geresniais gyvuliais, su moderniais įrankiais. Kaimo jaunimas būrėsi į jaunųjų ūkininkų ratelius ir jų deimtytys tūkstančių pasirodydavo ruošiamose šventėse. Prekyba su užsieniais davė tiek pajamų, jog krašto biudžetas galėjo pakilti iki 300.000.000 litų.

Tos žinios sako, kad gruodžio 17-ji buvo viena didžiausių istorinių dienų. Jei vasario 16-ji davė nepriklausomybę, tai gruodžio 17-ji ją apgynė ir apsaugojo nuo tuometinio užsimojimo ją sunaikinti.

A. Mustelika

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FRANK J. SVOBODA

STATE SENATOR

AND

MRS. FRANK J. SVOBODA

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

CARNEGIE ELECTRIC COMPANY

8520 CARNEGIE AVENUE SW 1-7900

Priešais Sears krautuves

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

VARGO PRODUCTS INC.

STEEL FABRICATORS

Edward Black, General Mgr.

480 GREEN RD. IV 1-6895

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE. PR 1-0190

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CRUXTON PIANO MOVING & STORAGE

6514 St. Clair Avenue

EN 1-7777

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.
BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20020 ST. CLAIR AVE.

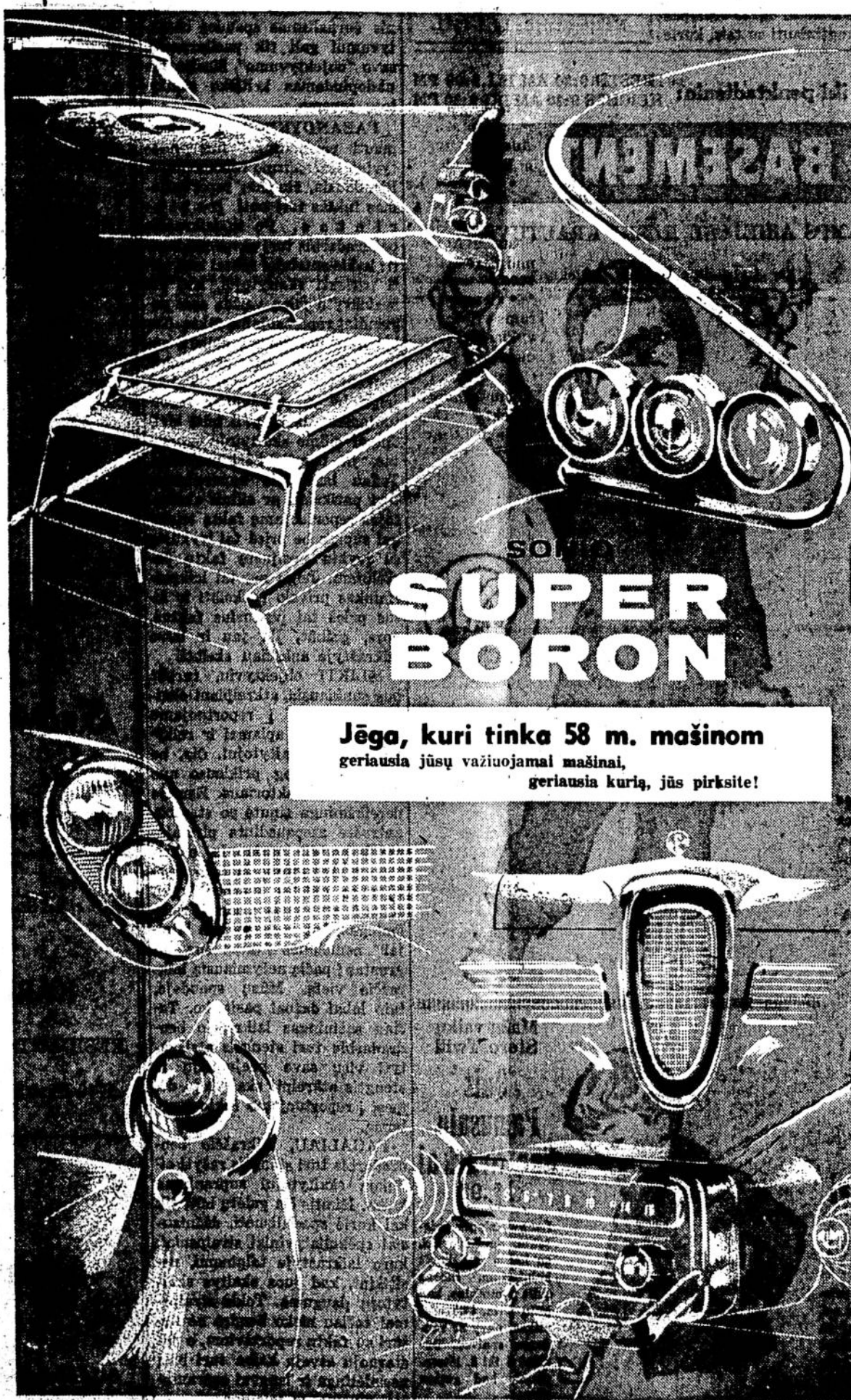
EE 1-0000

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

RELYON FURNITURE MOVING & STORAGE CO.

1837 EAST 55th STREET

EE 1-0432

TEODORUI BLINSTRUBUI, TAUTINĖS SAJUNGOS SEKRETORIUI, 50 METŲ

Lapkričio mėn. pabaigoje dar vienas iš mūsų tarpo — Tautinės Sąjungos sekretorius Teodoras Blinstrubas, atšventė 50 metų amžiaus sukaktį ir įėjo į taip vadinamą vyresniųjų grupę. Mat, yra įprasta sakyti, kad be 50 metų patirties, dar neturi teisės būti paties gyvenimo išrinktųjų tarpe.

Kaip ten iš tikrųjų bebūtų, bet mielas ir aktyvus mūsų veikėjas T. Blinstrubas į tą skaičių jau įėjo.

Teodoras Blinstrubas yra gimęs 1906 m. lapkričio mėn. 26 d. Požerūnų kaime, Tauragės valsč. Mokėsi vidurinėje mokykloje ir mokytojų seminarijoje Tauragėje ir Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Labai gerai išlaikęs egzaminus ir parašęs diplominį darbą Valstybės Egzaminių Komisijos buvo pripažintas baigusių aukštąjį mokslą ir suteiktas jam mokytojo cenzas ir vardas.

Lietuvoje dirbo pedagoginį darbą ir buvo švėkšnos "Saulės" ir Joniškio gimnazijų mokytojas, Rietavo, Pilviškių ir Seduvos progimnazijų direktorius ir Kupiškio bei Vilkijos gimnazijų direktorius. Tremtyje, Oldenburge, įsteigė stovykloje pilną gimnaziją ir buvo vienerius metus jos direktorius. Vėliau kurį laiką inspektavo gimnazijas ir amatų mokyklas anglų zonos šiaurinėje dalyje. Amerikon atvykęs Illinojaus Technologijos Institute susipažino su braižybos pagrindais ir nuo 1951 metų dirba braižybose.

Nuo pat jaunų dienų buvo įjungęs į visuomeninį ir organizacinį darbą: dar mokiniu būdamas buvo kurį laiką Tauragės šaulių būrio valdybos pirmininkas, Tauragės meno (scenos) mėgėjų draugijos vienas iš steigėjų ir valdybos narys, aktyvus dalyvis vaidinimuose, sporte. Vėliau, būdamas mokytoju, tal-kininkavo įvairioms organizacijoms, režisuodamas jų vaidinimus, skaitydamas paskaitas. Mokyklose buvo skautų ir kitų mokinių būrelių globėjas.

Tautinės srovės įtakon pateko dar mokyklos suole sėdėdamas. Buvo Jaunosios Lietuvos narys, vėliau įsteigė tos Sąjungos kelis rajonus ir ėjo rajonų vado pareigas, aktyviai dalyvaudamas ir visame sąjungos gyvenime (suvažiavimuose, stovyklose, šventėse). Lietuvių mokytojų ir tautininkų sąjungų skyriuose taip pat ėjo įvairias pareigas (pirmininko, sekretoriaus ir k.).

Amerikoje taip pat tuoj įjungė į visuomeninį darbą. Kaip Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos vietos skyriaus atstovas nuo 1950 metų dalyvauja Čikagos Lietuvių Taryboje: 4 metus buvo išdo globėjas, 2 metus vi-

rimo laipsnio programa.

Sueigos buvo daromos kas dvi savaitės, o kartais ir dažniau. Pradžioje darbas buvo nelengvas, nes susirinkęs jaunimas, apie 15 berniukų, buvo įvairaus išsilavinimo, amžiaus (nuo 14 iki 20 metų) ir įvairaus išauklėjimo. Buvo ir tokių, kuriems ir lietuvių kalba buvo sunku susikalbėti.

Darbą sunkino neturėjimas savo būklo, lietuvių išsibarstymas po visą Detroitą. Nežiūrint tų nepatogumų sueigos buvo uoliai lankomos.

Laivo vadovybė dėjo visas pastangas sudominti jaunimą skautyste ir vandens sportu (jūrininkyste). Kiek tai nusisekė, parodė sukaktyvinė stovykla Custer, Mich. Iš 16 skautų stovyklavio 14 ir daugumojė visas 3 savaites. Iš pirmos dienos Detroito šarūniečiai pasirodė tvarkingi ir drausmingi.

Pirmoje stovyklavimo savaitėje dirbo iš peties įrengė "Stovyklos laivo" stieba, kur buvo keliamos kartais net 5 vėliavos ar vimpilai, dirbo prie virtuvės įrengimo ir padėjo mergaitėms sunkiuose darbuose. O prasidėjus sporto varžyboms Chicago tikrai susirūpino, kad detroitiečiai "lipa ant kulnų". Šaudyme gauta I ir III vieta, plaukyme gauta II vieta ir tik per nelaimę. Gaila, kitos sportinės varžybos buvo nutrauktos...

Prasidėjus regatomis, detroitiečiai, žinoma, turėjo nusileisti, nes per tuos metus dar nespėjo įsigyti jokio būrinio pastato, o be to vieni metai darbo trumpas laikas rungtinauti su tais, kurie

būriuoją 3-5 metus.

"Šarūno" Laivas yra įsiregistravęs BSA. Ten turi gerą var-dą. BSA rūpestiu gautas didelis 28 pėdų ilgio gelbėjimosi pastatas (laivas). Jis, kol neturima prieplaukos, nebuvo nuleistas į vandenį. Ateityje, žiūrint kur bus gauta vieta jam laikyti, jis bus pritaikytas.

Žurnalistinis objektyvumas

(Atkelta iš 5-to pusl.)
taip vadinamo, "interpretatyvinio žurnalizmo" mokykla. Šitą žurnalistinę pakraipą ypatingai išryškino žinių žurnalai ("News Magazines"), kaip "Time" ir "Newsweek", kur kiekvienas reportuojamas faktas yra pateikiamas skaitytojui su įvykių fonu, istorija, yra apibudinami su

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini aku-muliatoriai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

DETROIT

DETROITO JORŲ SKAUTAI

Detroito D. L. K. Šarūno Jūrų Skautų Laivas švenčia savo darbo metines. Nors įsteigė 1956 m. kovo mėn. 4 dieną, bet darbą pradėjo tik gruodžio mėn. Per tuos darbo metus turėjo virš 20 Laivo ir Valčių sueigų. Buvo intensyviai einama III j. sk. paty-

Krautuvės valandos pirmadienį iki penktadienio: MIESTE 9:30 AM IKI 9:00 PM
HEIGHTS 9:30 AM IKI 9:30 PM

the MAY company's BASEMENT

TAUPLYKITE SU EAGLE STAMPS ABIEJOSE RŪSIŲ KRAUTUVĖSE

DOVANOS PIRKINYS!

Mažų vaikų šiltų 1 dalies

**NYLON
SNIEGO
KOSTIUMAI**
4.99

Populiarus stilius berniukams ir mergaitėms! Pilnas zipper priešakys su apvedžiojimu; rudos, mėlynos ar žalios spalvos berniukams; raudonos, copen blue, ar pastels mergaitėms. Dydziai 2 iki 4. Šilti, plau-nami.

Mažų vaikų
Storo Twill

Quit
Pamusal
Sur Svarkai
4.99

Lengvi, zipper prie-
šakio Sur Svarkai,
su kailio medžiagos
kainlerium. Storas
quilt pamušalas, kad
būtų šilta. Charcoal
pilkos, navy ar rau-
donos spalvos. Dy-
dziai 4 iki 8. Išam-
plami, kad geriau
tikty.

Kūdikų
NYLON

Pram
kostiukai
6.99

Dvigubų zipper prie-
šakio kostiumas,
pastel spalvos, su
nuimamais batais.
Šiltas pamušalas,
kūdikų dydžiuose.
Pink ir mėlyn.

The May Co.'s Basement Kiddies' Wear Department Downtown and On the Heights

įvykių surišti aamenys ir visa tai yra kruopščiai interpretuo-jama.

PRIEITA išvados, kad abso-lutus objektyvumas laikraštyje paprasčiau pasiektas, jei ne-jmanomas. Laikraščio redakto-riai ir bendradarbiai, pagaliau, taip pat yra žmonės su savo jau-sena, įsitikinimais, nuomonėmis, prietarais. Du korespondentai su vienuodu pasiryžimu būti objek-tyviais, aprašydami tą patį mi-nėjimą, kiek kitaip pateiks fak-tus. Vienas, sakysime, didesni dėmesį skirs prelegento kalbai, kitas — meninei daliai. Ir tą pa-tį faktą aprašydami, abu kores-pondentai vartos skirtingas žody-ną, o tuo pačiu skaitytojui pa-liks ir skirtinga įspūdi. Sakinsys: "Jonaitis skaitė psakaitą" bus visiškai objektyvus. Tačiau vienas korespondentas apie tai pa-rašys: "Jonaitis skaitė ilgą ps-akaitą", o kitas: "Jonaitis ps-akaita ilgai užtruko". Abu saki-niai visiškai teisingi, abu esmė-je pasako tą patį, tačiau skaity-tojui vis dėlto jau lieka kiek skirtingas įspūdis.

NORS kiekvienas sąžiningas laikraštininkas etiškai ir sieks absoliutaus objektyvumo spau-doje, bet praktikoje, kaip augė-čiau minėjome, tai vargiai gali būti pasiekta. Ne dėl ko kito in-terpretatyvinė pažiūra į žurna-lizmą, atrodo, ir yra praktiškai siektina. Ypatingai šiandieną, kada laisvoji lietuvių informaci-nė spauda, be dviejų išimčių, re-miasi savaitraščiais.

SĄŽININGAS interpretatyvi-nis žurnalizmas spaudos objek-tyvumui gali tik pasistarnauti, savo "objektyvumo" iliuzija ne-užslėpdamas kritišką skaity-tojų jausmą.

PABANDYKIME tad susu-muoti pagrindinius interpreta-tyvinio žurnalizmo reikalavimus. Pirmiausia, žinoma, reportuoja-mas faktas turi būti p a t i k r i n t a s. Po to laikraščio bendradarbis turi savęs paklausti: kokie antriniai faktai turi bū-ti patiekti skaitytojui, kad jis susidarytų pilną vaizdą apie pa-grindinį reportuojamą faktą. To-kie antriniai faktai, galbūt, sa-vyje nėra svarbūs ir kaip tokie neskelbtini laikraštyje. Tačiau jeigu be jų pagrindinis repor-tuojamas faktas gali būti klai-dingai eilinio skaitytojo supras-tas, jie privalo būti paskelbti. Toliau laikraščio bendradarbis turi patikrinti ar eilinis skaity-tojas reportuojamą faktą teisin-gai supras be prieš tai įvykusių su įvykiu susijusių faktų pa-skelbimu. Jeigu ne, tai laikraš-tininkas privalo paskelbti ir šit-us prieš tai įvykusius faktus, nors, galbūt, jie jau ir buvo laikraštyje anksčiau skelbti.

IŠLIKTI objektyviu, turbūt bus sunkiausia, atkreipiant skai-tytojo dėmesį į reportuojamo fakto reikšmę aplamai ir reikš-mę pačiam skaitytojui. Čia, be abejo, daug priklauso nuo laikraščio redaktoriaus. Esmėje nereikšminga žinutė po stambia antrašte atspausdinta pirmaja-me laikraščio puslapyje, nekri-tiškam skaitytojui dažnai suges-tijonuos didelės svarbos įvykį. Arba ir atvirkščiai: nors ir reikš-mingas, bet redaktoriaus "lini-jai" nemalonus faktas bus nu-grustas į pačią neįdomiausią laik-raščio vietą. Mūsų spaudoje, taip labai dažnai pasitaiko. Ta-čiau sąžiningas laikraščio ben-dradarbis turi stengtis atsikra-tyti visų savo prejudicijų ir į stengtis atkreipti skaitytojo dė-mesį į reportuojamo fakto svar-bumą.

PAGALIAU, laikraščio ben-dradarbis turi stengtis rašyti ei-liniam skaitytojui suprantama kalba. Išimtis čia galėtų būti tik kai kurie specializuoti, dažniau-siai spekuliatyviniai straipsniai, kure laikraštyje talpinami, ne-sitikint, kad juos skaitys skai-tytojų dauguma. Tokie straips-niai tačiau nieko bendro ne ne-turi su faktų reportavimu, o pa-staruoju atveju kalba turi būti nesudėtinga ir lengvai supran-tama. Žinoma, ir teisinga.

—R. E. M.

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

OWEN PLANTATION DINNERS

WE SPECIALIZE IN PARTIES — WEDDINGS

— RECEPTIONS — BUSINESS MEETINGS

15357 Euclid Ave.

Call GL. 1-2364

GREETINGS and BEST WISHES

SUZEY GALLAGER

COUNCILMAN

20th WARD

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

OLSKO'S RESTAURANT LOUNGE

STEAKS — CHOPS — CHICKEN — SEA FOOD

Party Rooms for Weddings, Banquets, Air
Conditioned. — Ample Parking

Open 11 A. M. till 2:30 A. M. Sunday 1-9 P. M.

10600 Broadway

BR. 1-4506

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St.

Call IV. 1-2222

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

ARROWHEAD RADIO TV SERVICE

GUARANTEED WORK
ANTHONY LA RICCIA

778 East 200th St.

KE. 1-5780

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

KARNAVAS PAINTING CO.

RESIDENTAL — COMMERCIAL — INDUSTRIAL

1740 East 39th Street

EN. 1-2583

HOLIDAY GREETINGS

IMPERIAL LAUNDRY & DRY CLEANING

8414 Hough Avenue

Call GA. 1-9067

BEFORE

YOU BORROW
TO BUY A HOME

GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

Cleveland Apylinkėse

Clevelando jaunimo organizacijos

Clevelando jaunimo vakaro ruošimui aptarti gruodžio mėn. 14 d., šeštadienį, 6 val. p. p., Dirvos patalpose — 1379 E. 71 St. kviečiamas visų Clevelando jaunimo organizacijų pasitarimas. Pasitarimą organizuoja ALB Clevelando jaunimo vadovas. Visos jaunimo organizacijos prašomos maloniai šiam pasitarime dalyvauti. "Kai du stas, visados daugiau padarys."

Atskiri kviečiamieji nesuntinami. Ankstesni telefoniniai pasikalbėjimai ir šis pranešimas ir yra Jūsų paskaitimas.

ALB Clevelando Apylinkės Valdybos Jaunimo Vadovas

8. Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės Clevelande

1958 m. balandžio mėn. 12-13 d. Clevelande įvyks 8-asis 8. Amerikos Lietuvių Sportinės Žaidynės. Apie 300 rinktinio sportuojančių jaunimui suplausk Clevelande pademonstruoti savo sugebėjimus krepšinyje, tinklinyje ir stalo tenise.

Atsimenant, kad 1958 m. yra olimpiniai lietuvių metai ir 20 metų sukaktis nuo 1-sios Tautinės Olimpiados Kaune, šios žaidynės bus praveistos ypatingu iškilmingumu.

Visos organizacijos prašomos neplanuoti jokių parengimų tu savaitę ir neatsisakyti prideramai parengti šią didžiausią jaunimo sporto šventę.

Lietuvių Bendruomenės solidarumo mokestis

visi lietuviai prašomi sumokėti senūnams ar valdybos nariams arba apsaugos kioskui po pamaldų. Tik sumokėję solidarumo mokestį galės dalyvauti rinkimuose JAV Liet. Bendr. Taryboje.

D. Brazaitis ir J. Dundoras, sukūrę lietuvišką šelmą, poves tuvinen kelionėn išvyko į Meksiką.

St. ir A. Santvarai

Kalėdų švenčių praleisti atvažiuoja pas P. Kudokus. Clevelande bus gruodžio mėn. 19 d., penktadienį.

L. Y. S. Ramovs Clevelando skyrius įspareigojo padėti Vysk. Valandaus lituanistinė mokyklai

pravedant lėšų sutelkimo vajų. Šios lėšos yra reikalingos mokyklos priemonėms įsigyti. Mokyklos vadovybė sudarė reikalingiausių dalykų sąrašą. Jų nupirkimui reikalinga apie 800-900 dolerių.

Specialiai šiam reikalui sušaukta posėdyje Ramovs valdyba nutarė pirmiausia kreiptis į lietuviškas organizacijas, pavienius verslininkus ir visą Clevelando liet. visuomenę, prašant visų neatsisakyti prisidėti savo aukomis. Taip pat numatyta šiam reikalui surengti vakarą. Apie jį bus spulkiuau pranešta vėliau.

Aukos pageldaujamoms pinigais. Bet jei būtų organizacijų ar pavienių asmenų norinčių nupirkti — paaugoti kokią mokyklos priemonę, kaip pvz., knygų, žemėlapių, episkopą ir t.t., prašoma pirma susirūšti su Ramovs valdyba per išdėtininką F. Eldimantą, 1820 Giddings Rd., tel. UT 1-1921. Tuo pat adresu priimamos ir visos aukos, bei duodamos informacijos.

Ramovs Clevelando skyrius užmezgė ryšius su latvių Dauguvos Vanagų organizacija, kuri savo sudėtimi ir veikla turi daug panašumo ramovėnams. Abiejų organizacijų valdybų atstovai buvo susirinkę p. Skujeniekų namuose. Nutarta ateityje bendradarbiauti, kiek tai bus praktiška ir naudinga abiem organizacijoms įvairiose parengimuose ar minėjimuose.

Lituanistinės mokyklos ruošiamas Kalėdų eglutė

įvyks 1957 gruodžio 29 d. 4 v. p. p. Sv. Jurgio parapijos salėje. Visi tėvai nupirka dovanas, supakuoja ir užrašo savo vaiko vardą, pavardę, amžių, ir jei lanko mokyklą — skyrių. Dovanai turi būti nebrangesnė kaip 2 dol.

Visas dovanas prašoma sunėsti sekmadienį po 10 val. pamaldų parapijos salėn. Čia jas priims vienas iš tėvų komiteto narių.

Gruodžio 17 m. p. p. kvyksta p. Karpių namuose — 845 E. 222 St. A. sekmadienį, 4 val. Rengia Tautinės Sąjungos skyrius.

St. Zelenekas,

senas Dirvos skaitytojas, gyvenęs 1437 East 61 St., buvo pirmasis, kuris 1958 metams pranešė pranešė mokėdamas jau naują kainą — \$8.00.

M. Drosutis

išvažiuo pas gimines į Arizoną. Jis pasiekiamas tokiu adresu: 2744 N. Tyndall St., Tucson, Ariz.

Jonas Rakauskas,

senas clevelandietis, mirė gruodžio mėn. 6 d. Aktyviai veikęs lietuvių organizacijose, ypač kada čia buvo suorganizuoti šv. Kazimiero Draugijos kareiviai. Jiems yra vadovavęs. Mirė eidamas 82 metų amžiaus.

Mirė Juozas Karuža

Gruodžio 4 d. palaidotas senosios šv. Jurgio clevelandietis Juozas Karuža, 83 metų amžiaus, Amerikon atvykęs 1904 metais, visą laiką išgyvenęs Clevelande. Kilęs buvo iš Rementiškių dvaro, Vilkyviškio par. Su pirma žmona velionis išaugino šešias dukteris. Jėdū buvo vedę Anglijoje. Dabar paliko našlę savo antrąją žmoną.

Skautų kalėdinė rinkliava (sk.) Sekmadienį, gruodžio 8 d., Clevelando Pilenų tunto skautai ir sk. vyčiai prie šv. Jurgio bažnyčios po sumos rinko aukas. Surinkta \$62.62, kurie bus pasiūti kun. A. Bungai Vokietijon, ten vargstančių senelių kūdikiams surengti. Tokia kalėdinė rinkliava yra tapusi skautams tradicija. Pilenų tuntininkas reikšia padėką doniesiems clevelandiečiams.

BALTIC BAKERY

yra lietuvišką kepyklą, kuri kepa lietuvišką ir kaimišką ruginę duoną iš geriausių ruginių milų, be jokių priedais. Taip pat kepa kitiokią duoną ir įvairius pyragus.

Kepyklos savininkai Antanas Glodenis ir Vytautas Strimaitis sveikina visus savo klientus Kalėdų švenčių proga ir praneša, kad kepykla yra pasiguošusi Kalėdoms kepti įvairius tortus ir priima tortų užsakymus. Tortus keps gerai patyrę Europos tortų specialistai. Kepykla tortų užsakymus priims tik iki gruodžio 18 dienos. Kreiptis telefonu: UT 1-1283.

Baltic Delicat. krautuvė (6908 Superior Ave.)

praneša gausiems savo klientams, kad švenčių metui krautuvė turės pilną pasirinkimą delikatesų, kurie tinka lietuviškam kūčių ir Kalėdų stalui.

Kitame Dirvos numery paskelbsime platų gaunamų valgių ir gerimų sąrašą, krautuvės darbo laiką švenčių sezono metų ir kt.

Jau dabar pradėdame priimti nėti tortų ir prabangių ambrozijų užsakymus. Kalendorėlius savo klientams pradėsime dalyti kitos savaitės pabaigoje ir dalytume to, kol užteks atsargų.

Baltic Delic. krautuvė prekų rūšių gausumu, ypač pritaikytą lietuvių skonui, mūsų įsitikinimu yra didžiausia viso Amerikoje. Tai vis dėlta lietuvių klientų gausumui, kurie jie remia, net atilankydami į krautuvę iš tolimų apylinkių miestų ir Kanados. Daugelis dalykų yra iš krautuvės siunčiami į tolimus New Yorko, Bostono miestus bei Floridą.

Švenčių metas bus dar vienas egzaminas mūsų krautuvėi ir mes tikimės, kad šis egzaminas mes gerai išlaikysime.

Tai ligi pasimatymo krautuvėje ir prašoma sekti kitos savaitės Dirvos numerį.

TURIME JUMS GERŲ NAMŲ,

ypatingai Eddy — St. Clair rajone.

Suinteresuoti namų pirkimu kreipkitės į

Juoza Mikoni,

RAY NAUSNER REALTY

11809 St. Clair Ave. Tel. UL 1-3919

ar namuose MU 1-2154

JUOZO KILMONIO SEIMOS PADEKA

Sugrįžę iš kelionės norime iš širdies padėkoti Clevelando lietuviams, o labiausia tiems, kuriuos mes daugiausia nuvarginame: Stempužiams, Gasparaičiams, Kazėnams, kurie ne tik mus apnakvidinimo, bet ir pulkias vašes surengė. Širdingai ačiū H. Macijauskui, mus pasiūkusiam aerodrome ir palydėjusiam, p. S. Kudokienai, kuri mus supažindino su Clevelandu, lietuviškom gražiom bažnyčiom, Dirvos redakcija ir redakcijos nariais. Širdingai ačiū p. Juodnienai, kuri mus po Clevelandą palydėjo ir suruošė puikias vaišes. Širdingai ačiū visiems Clevelando lietuviams už parodytą tikrai labai didelį nuosirdumą.

Jums visiems, ypač Ažuolams, kurie mus į Clevelandą buvo pasikvietę, linkime geriausio pasisekimo, visiems, stiprios dvasios, vienybės.

Dirbkime visi, kad būtų gerbė lietuvių tautai ir Lietuvai. Juozas Kilmonis Seima

DEMESIO MUZIKOS MEGĖJAMS!

Pigiausiomis kainomis siūlau įvairių importuotų HI-FI-radio aparatų ir radio-patefonų. Didelis pasirinkimas.

"SIEMENS" 20 lempų 6 garsiakalbių.

"NOVAK" 12 lempų 5 garsiakalbių.

"NORDMENDE" 12 lempų 6 garsiakalbių.

"TONFUNK" 13 lempų 4 garsiakalbių.

"FONOVOK" 14 lempų 6 garsiakalbių ir su bufeta.

HI-FI Tap record "NOREL-KO" (Philips).

Geros išsimokėjimo sąlygos pas VOKIEČIŲ RADIO APARATŲ ATSTOVĄ

609 East 120 St. Tel. PO 1-1398

Turime gerų ir gražių namų. vienos ir dviejų šeimų. Naujosios Parapijos rajone. Šaukite:

Stanley Yacas, jr. Lietuvis REALM REALTY IV 1-9911

Išnuomojamas butas

iš 3-jų kamb. Dviejm suaugusiems, be vaikų. Kreiptis: 7509 Myron Ave., HE 1-9541.

Išnuomojamas kambarys

vyrai ar moterai. Kreiptis: 6811 Whitney Ave. (49)

Išnuomojamas 3 k. butas

Atskiras įėjimas. Kreiptis: 1086 East 71 Street.

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior (kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus Lietuvos klientus. Būtinai atsilankykite į mūsų krautuvę ir pareikškite savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti. Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus. Pas mus puikliausia lietuviška duona, sūriai, ikrai, alus ir yras. Telef. EN 1-9142

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvairius naujų ir senų namų dažymo ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą.

J. ir E. Ignatavičiai 677 E. 128th St. Tel. MU 1-8368

PRANEŠAMA... NATIONWIDE'S naujas

SEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas palengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 metų diena) NE KIEK NEPADIDEJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas SK 1-2183

Praktiškiausia anapus geležinės uždangos siūsti

tik angliškas medžiagas, — taip yra pasakiusi dabar iš Sibiro atvykusi tremtinė.

Ir tikrai, nes per Patria b-vę pasijutę p. P. (jo pavardę ir telefoną jūs galėsite sužinoti vietoj) gavo laišką iš Lietuvos, kad už jo pasiūtą mažą siuntinėli angliškų medžiagų artimieji Lietuvoje gavo virš 5.000 rublių.

Tanddykite pasiūsti ir Jūs angliškos medžiagos, nes tai yra labai praktiška:

- 1) nestrukdo laikas siuntėjui,
- 2) pigiau kainuoja siuntėjui,
- 3) gavėjas turi dvigubą ar net trigubą naudą ir džiaugsmą, nes pigių medžiagų paketėliai šiuo metu yra mažaverčiai gavėjui.

Siųskite per vienintelę Amerikoje lietuvišką bendrovę Patria Gift Parcel Co.

Clevelando skyriaus adresas — 6908 Superior Ave. (Baltic Delic. krautuvė). Čia galėsite išsirinkti medžiagas ir gauti reikalingas informacijas.

GEORGE'S FLOWER AND GIFT SHOP

7011 SUPERIOR AVE. TEL. UT 8-677

Jurgis Sidabras — Lietuvis savininkas

Įvairiausios gėlės. Importuotos prekės iš užsienio. Aranta, Kava, Pudingas ir kt.

Gėlės vestuvėms, šermenims, banketams.

Sklypo pagrinimas. Vidaus dekoracijos — namų, krautuvų, viešbučių.

Paslaugos vainikas šermenims. Mažas įmokėjimas. Labai geras rajonas

Prie Chardon Rd. 7 k. gerai išlaikytas namas. Karšto vandens šildymas. Didelis sklypas. Garažas. Savininkas skubina parduoti.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į p. SERVIT

Wm. T. Byrne — Real Estate 1535 Hayden Ave. MU 1-6100 ar namuose KE 1-4081

DIRVA LAUKIA JOSU TAIKOS

J. CIUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuojamas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St. Cleveland 8, Ohio Telef.: LI 1-5466

JUOZO KAMAČIO IR JONO BALEIKOS, ST. CLAIR SHOE STORE,

12915 St. Clair Ave.

Batų ir odos parduotuvė, didelius batų pasirinkimas ir žemesnės kainos negu kitur.

Siuntimui į Europą duodama nuolaida. Batų taisymas palamos ir pristatomos į namus be mokesčio.

Darbo val.: nuo 9 v. ryto iki 7 v. v. Telefonas: GL 1-5875, buto — GA 1-7658.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-O'Leleins

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vynų, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

GERESNĖ NAMU STATYTOJA. VISUOMET ĮSTATO MONCRIEF šildymą ir oro vėsinimą

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Butų: WA 1-2354

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Ar žino, kad klubo ir salės vedėjas yra Juozas GRAŽULIS, kuris pasirašys visiems suteikti geriausį patarnavimą.

Norėdami rengti susirinkimus, kelti puotas-vestuves, kreipkitės į Juozą GRAŽULI. Savi pas savus!

Norėdami praleisti laisvalaikį, sutikti draugus, pasiklausyti radio muzikos ar pamatyti televizijos programas ateikite į LIETUVIŲ KLUBĄ.

Penktadieniais galite gauti Povilo Šukio ir jo padėjėjų paruoštus puikinius valgius — įvairiausių žuvų kepsnius, bulvinių blynų ir kitokių lietuviškų valgių.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2621

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba esmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-9779

★ ★ ★
THE FIELD

Ar yra noro vieningai dirbti?

Pavyzdžiui, yra iškelta mintis, kad bent jau Lietuvos Nepriklausomybės Metais (40 metų sukakties proga) reikia pagaliau išleisti anglų ar kuria kita Vakarų pasaulio kalba rimtą, mokslišką informacinį veikalą apie Lietuvą. Tai yra objektas, kuriam suteiktos jėgos reikalingos, ir kurį galima drauge dirbti, palikus šaly visus nesutarus

C. WILLIA

C. WILLIAM O'NEIL

Ilga distancija
yra pigl —
ir daugiau dar
vakarais
ir sekmadieniais
Ar kas
nenorėtų
girdėti jūsų
balsa ši vakarą?
Dėl kainų
pažiūrėkite jūsų
telefono knygos
vidurini viršell.

C. WILLIAM O'NEIL

Cal IV-1-8448

**Vokiečių karinė slaptoji žvalgyba
paskutiniojo karo metu**

**BALKANŲ
KRAŠTUOSE**

Atpasakoja L. S.

"Pirkkliai" keliauja į Graikiją

Apie vokiečių karinės slaptosios žvalgybos veiklą Graikijoje vienas skyriaus vedėjas taip rašo:

"Po 1940 metų pavasarį įvykusio Danijos ir Norvegijos užėmimo mūsų skyriuje, Hamburge, darbo žymiai sumažėjo. Šiame galvoti, kurioje Europos dalyje reikia laukti naujų karo veiksmų. Tais reikalais Vyriausioji Karo Vadovybė principiniai nedavė žvalgybai jokių nurodymų. Tačiau savaime suprantama, kad slaptosios žinių tarnybos karininkas turėjo pareigą pramaniai galvoti ir tam ruoštis.

Prieš akimis žiūrint, saugumas Viduržemio jūros srityje buvo jam nepaprastai svarbus. Taigi, vieną dieną tuom turės susidomėti ir mūsų atitinkamos įstaigos. Asmeniškai pasiteiravus Vyriausioje Karo Laivyno Vadovybėje man buvo pareikšta, kad toje srityje vargu ar bus reikalinga kokia vokiečių slaptosios žvalgybos veikla, nes visą darbą atlikę sąjungininkai — italai.

Nepaisydamos to atsakymo, su savo bendradarbiais išdirbau planus, kurie mums atrodė galėtų būti naudingi. Svarbiausia tai lieté Graikijos eritį, prėjimą prie Juodosios jūros ir rytinę Viduržemio jūros dalį su Kretos sala.

Tam tikslui jau 1940 metais pasiunčiau Graikijon du karininkus, kurie kaip pirkkliai, kelias savaites praleido Atėnuose. Jie ten stebėjo, užmezgė pažintis ir surado patikėtinius, galinčius karo atveju tuoj pradėti veikti. Abu karininkai turėjo su savim specialų radijo siųstuvą ir juo iš savo viešbučio kambario kasdien palaikydavo ryšį su Hamburgu. Išpildę duotą uždavinį juodu grįžo atgal.

Kai 1941 metų pavasarį, po nepasisekusio italų puolimo Albanijoje, padėtis Balkanuose ėmė darytis kritiška, vokiečių Karo vadovybė pasiryžo jiems padėti puldama pietų kryptimi iš Bulgarijos. To momento aš ir laukiau.

Gavęs Berlyno sutikimą — panašiai kaip savo laikų prie Danijos užėmimo — nutariau paruošti specialias žvalgybos grupes ir jas pasiųsti su pirmaisiais kovos daliniais, kad kuo daugiau svarbios medžiagos pakliūtų į mūsų rankas, o tuo pačiu būtų padėta kovojantiems.

Junginys, aprūpintas auto mašinomis bei radijo siųstuvais išvyko iš Hamburgo kovo mėn. viduryje (1941 m.) ir greitai laiku pasiekė pasiruošusią kariuomenę prie bulgarų-graikų sienos. Pradėjus žygiui mūsų grupės visą laiką buvo pirmose linijose.

Dėl labai blogų Graikijos kelių, Wehrmachtas turėjo daug sunkumų su savo radijo siųstuvais, nes nuo nuolatinio kratimo jų didelė dalis sugedo. Ir čia galėjom mes padėti, nes mūsų aparatai, ankstesnių patyrimų dėka, buvo atitinkamai įrengti ir pritaikyti. Todėl jie nei vieną dieną "nestreikavo".

Ižengus į Atėnus pirmasis uždavinys buvo kuo greičiausiai užimti karo laivyno ministeriją ir surasti dar nesunaikintus dokumentus. Palyginamai jaunas grupės vadas tą uždavinį įvykdė puikiai. Jis sugebėjo sudaryti tokį įspūdį, kad graikų admiralas nesipriešindamas jam perdavė ministeriją. Prieš kelių mėnesių įvykdyteli stebėjimai, surinktos žinios ir surastieji patikėtiniai pradėjo nešti vaisių".

Įdėtas darbas pasirodė nepaprastai svarbus vėlesniems karo veiksmams, ypač užimant Kretą. Perkelti dalinius iš Peloponeso į Kretą čia visai neturėta savų laivų. Teko pasinaudoti graikiškais laivais. Slaptosios karo žvalgybos grupės vadas pasiuntė į vieną tų laivų savo radijo telegrafistą su mažu siųstuvu. Besikeliant į tą laivą junginį įsisuko vienas britų kreiseris ir tik minėto atsargumo dėka laiku buvo informuotas atitinkamas štabas Atėnuose, nes nė vienas iš dalinių panašių radijo ryšių neturėjo.

Afrikos žvalgyba

Tuo pačiu laiku, kai slaptosios žvalgybos daliniai buvo ruošiami ir siunčiami Graikijon, panašios grupės oro keliu buvo nugarbentos Afrikon. Radijo telegrafistai žvalgomuose lėktuvuose skraidė iš Vyriausios Afrikos Korpo Būstinės iki vidurinio Nilo ir toli į Saharos dykumą. Du kartus lėktuvai turėjo nuleisti smėlio dykumoje ir visa įgula greičiausia būtų žuvusi, jei ne mūsų mažų siųstuvų. Jie veikė nepriklausomai nuo lėktuvo elektros srovės, todėl buvo įmanoma susisiekti su štabu, pranešti nuslėgdimo vietą ir paprašyti pagalbos".

Į Bulgariją

1940 metų sausio mėnesį, tamsiame savo įstaigos koridoriuje — Tirpitz krantas 80 — admiralas Canaris sutiko vieną savo štabo karininką. Sustabdęs pasakė, kad girdėjęs, jog šis esąs nepatenkintas darbu bei aplinka. Canaris, nors būdamas šefas, sugėbėjo su savo karininkais taip elgtis ir kalbėtis, kad minėtajam nebuvo sunku vienką nuoširdžiai išsipasakoti ir padėti, kad jis daug meliausiai praktišką žvalgybos darbą kur užsienyje, negu sėdėti čia, biurokратиškoje centrėje. Į klausimą, kur jis norėtų vykti, atsakė — Sofijon, nes jį įdomiausiai Bulgarijos geografinė padėtis: Dardanėlių artumas, Juodoji ir Adrijos jūros. Be to, Sofijoje esanti labai didelė sovietų pasiuntinybė, kuri, be abejo, jį, tarnauja ir špiunazo reikalems.

Canaris tuojau pat su tuo planu sutiko ir įsakė karininkui galimai greičiau savo darbą ten pradėti, duodamas jam pilną veikimo laisvę.

Šitas greitas ir pripuolamai atrodantis spaisprendimas pradėti naują darbą yra charakteringas Canaris būdul ir jo sąmoningumas. (Pareiksta 12 psl.)

JAV atvežama vis daugiau ir daugiau kitų kraštų gamybos automobilių. Nuotraukoj vaizdas iš Baltimorės, Md., kur keliajami nauji Volkswagenai.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**WEST SIDE FEDERAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION**

All Savings Insured Up To
\$10,000

21510 Lorain Rd.

ED 1-6800

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
To Our Friends and Patrons

**CANADA DRY
GINGER ALE**

EX 1-8800

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

**TRUCK DRIVERS UNION
LOCAL NO. 407**

WILLIAM J. WELCH, SEC'Y-TREAS.

2070 East 22nd Street

HOLIDAY GREETINGS

NIAGARA

GAS - COAL - OIL

FURNACES

The Forest City
Foundries Co.

2500 WEST 27th ST.

BEST WISHES
To You All

**BARTUNEK
CLOTHERS**

FINANCE YOUR
APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14958 St. Clair Ave.
6529 Union Avenue
833 Prospect Avenue

Greetings and Best Wishes
To You All

**SHERWIN
HARDWARE CO.**

Plumbing, Electrical Supplies,
Glazing—Headquarters for
Sherwin Williams Paints and
Varnishes

740 EAST 185th STREET
IV 1-2092

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

ROBERT E. STUMPF

KITCHEN MAID MESA

21855 Lorain Avenue

West Side Market House Stand No. F 13

S. S. Kresge Co. East 4th & Euclid

5441 Ridge Road

KITCHEN MAID MESA

Parmatown 7461 Ridgewood Drive

Main Plant and Office WO 1-8061

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

ALBERT S. PORTER

COUNTY ENGINEER

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

**THE TROY LAUNDRY &
CLEANING CO.**

ESTABLISHED 1873

2561 - 2581 EAST 50th ST.

UT 1-2900

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**LOUISVILLE TITLE
INSURANCE COMPANY**

Standard Building

MAin 1-2075

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

MEISEL MOTORS

SEE THE MOST OUTSTANDING

1958 LINCOLN and MERCURY

SALES AND SERVICE CENTER

9501 CARNEGIE AVENUE

CE 1-1700

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

MELTZER CROZIER FLOORING CO.

15316 Waterloo Road

IV 6-1225

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

SUMWALT-GEFFINE INSURANCE AGENCY

TO. 1-5887

GENERAL INSURANCE

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

DOWD OLDSMOBILE

SEE THE MOST OUTSTANDING

1958 OLDSMOBILE EVER BUILT

2900 MAYFIELD RD.

FA 1-9100

GREETINGS and BEST WISHES

BUILDING LABORER'S
Local No. 310

JAMES O'TOOLE, SECRETARY

1220 ONTARIO ST.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

CAMPBELL MARBLE &
TILE COMPANY

ESTABLISHED 1887

MARBLE AND SLATE REAL CLAY TILE

4301 Prospect Avenue

HE 1-3646

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

SQUARE DEAL HOMES

HARRY FAGIN PRESIDENT

1082 Plainfield Road

EV 1-0225

tykiams su bendradarbiais. Taip pat charakteringa, kaip anas, karininkas ėmėsi savo uždavinio.

Jau už poros dienų jis sėdėjo lėktuvu, kaskrido Bukarestan ir ten pat savo draugais išsilaikė informaciją apie kairiųjų Bulgariją. Jis teisingai galvojo, kad kaimynai daugiau bei tiksliau žinos, nei tai būtų įmanoma rasti oficialiai, kurie jam duotų atitinkama ministerija Berlyne. Ypač, kad santykiai tarp Vokietijos ir Bulgarijos nebuvo "šilčiausi".

Po to Balkanų ekspresu jis pasiekė Giurgiu — Dunojaus uostą Rumunijoje. Iš Rusės, jau Bulgarijos pusėje, nuvyko Sofijon. Išbuves, šiame mieste aštuonias dienas, nesutiko jį santykius su jokia oficialia įstaiga, todėl Berlyne, kaip pasakojė, jis apie savo įspūdžius, stebėjimus ir patikėtinus nuostatas vedė į priekį.

Jis buvo paskirtas slaptosios žvalgybos ryšio karininku. Oficialiai, perkeltas Sofijon kaip patarėjas karo ūkio reikalams prie karo attache tenyščioje pasiuntinybėje. Tačiau, gan civilizacijos postas. Tarnybą pradėjo 1940 m. kovo mėn. ir pasiuntinybės pastate gavo savo reikalams porą kambarių.

Visus pirmus metus jis praleido savarankiškai stebėdamas bulgarų problemas, susipažindamas su jų galvoseną ir verbuodamas bei paruošdamas patikėtinius — agentus. Buvo gauta daug vertingų žinių apie tuometinius ir vėlesnius karo priesius. Ir tai tik dėl to, kad šis karininkas dirbo tyliai. Kuo mažiau triukšmo, tuo geriau. Pagal šefo nurodymus, Bulgarijose, kaip neutralios valstybės padėtis buvo kruopščiai respektuojama ir kuo mažiau sia santykiuama su karaliaus, Bulgarijos Generaliniu Štabu.

Vis didėjanti krizė Europos pietų rytuose dalyje apunkino šio skyriaus maskavimą. Atsirado būtinas reikalas jam priskirti porą padėjėjų ir įrengti geresnį radijo siųstuvą tiesioginiam susijojimui su Berlynu.

Žvalgybos skyriai Reiche, besidomintieji sritimis, gulinčiomis toliau į pietryčius, vis dažniau ėmė siųsti savo specialius patikėtinius per Bulgariją į Artimuosius Rytus, Turkiją ir t.t. Tas sudarydavo nemažą keblumą, nes tie agentai, nepažindami žmonių dvasio, nesuprasdami jų būdo, dažnai patekdavo į įvairiausių išnaudotojų rankas.

Ivairūs Balkanų "tipeliai", jausdami kylančią "ašies" konjunkturą, pasiūlydavo už pinigų ar kitas dovanas įvairiausiems darbam, pridėdami net "žvaigždes nuo dangaus nukabinėti." Aišku, gavę gerus rankpinigius dingdavo. Palengva ir tas reikalas buvo sutvarkytas.

Bulgarijon perkelia vokiečių kariuomenės štabus

1941 metų pirmam ketvirty užmaskuoti Bulgarijon buvo perkelta nemaža įvairių karinių štabų. Jie turėjo techniskai paruošti vokiečių kariuomenės pražygiavimą iš Rumunijos per Bulgarijos teritoriją, Graikijos bei Jugoslavijos pūblimui. Visi tie štabai palaikė ryšius su mūsų kairinės slaptosios žvalgybos skyriumi ir leidosi patariamai įvairiais vietinių žmonių laikysenos klausimais. Vokiečių kariams buvo išdirbtos specialios taisyklės, kaip jie turi elgtis draugiškuose kraštuose, kas ypač svarbu ir reikalinga buvo Bulgarijoje.

Maždaug prieš dvi savaites, kada buvo pradėti karo veiksmai prieš Graikiją ir Jugoslaviją, mūsų žvalgybos skyrius kartu su atitinkamomis bulgarų armijos įstaigomis paruošė smulkų Brandenburg dalinių panaudojimo planą: visų svarbių objektų apsaugą kariuomenės žygio kelyje tarp Dunojaus ir būsimų priešo valstybių sienų.

Saugoti reikėjo elektros stotis, geležinkelio mazgus, tiltus ir panašius įrengimus nuo sabotazo akty, kuriuos galėjo ruošti angli-amerikiečių agentai ar komunistinės padugnės. Taip pat reikėjo turėti parengtus vertėjus, patikėtinius, vietos kelių žinovus pasienyje, kad palengvintų ir pagreitintų pirmųjų dalinių žygį.

Pagaliau buvo įscentizuota, ir su bulgarų įstaigų žinia pravesta, visų nebūtinai reikalingų automašinių mobilizacija. Karinės žvalgybos speciali komisija jas įkainavo ir nupirko, kad numatomas kariuomenės transportavimas kuo sklandžiausiai pasiektų. Visi tie uždaviniai buvo greitai ir laiku įvykdyti. Kariuomenė galėjo savo žygį pradėti.

Idomų vaizdą sudarė Brandenburg dalinių atvykimas. Visa akcija pravesta tarp 5-tos ir 9-tos valandos prieš piet, Miglotą balandžio mėnesio rytą jie nusileido lėktuvais Sofijos aerodrome ir jau paruoštom pašinom tuoj buvo išvežti į paskirties vietas. Ten sutikti vertėjų, perrengti bulgarų uniformomis ir pastaryjų karininkų vadovybėje nugabenti prie apsaugai numatytų objektų. Draugiški bulgarai vėliau šypsodamiesi pasakojo, kaip keistai skambėjo bavariskoji tarmė Bulgarijos uniformose ir kaip širdingai vietiniai gyventojai juos priėmė savo mažuose nameliuose. Taip išaušo rytas, kada 12-oji armija, generolo feldmaršalo List vadovybėje, žaibo greitumu pastatiusi tiltus per platų Dunoją, pradėjo žygį per Bulgariją.

Žygis per Bulgariją

Nebuvo reikalinga jokio bulgarų įstaigų paraginimo: visa jų tauta nepaprastai draugiškai sutiko 1914-18 metų ginklo brolius. Visi kaimų gyventojai, vyrai, moterys ir vaikai stovėjo nuo ryto iki vakaro sveikindami "Germanskis", bičiulystės ženklą duodami druskos ir duonos. Patys vargingai gyvendami, jie vaisingai davė kuo tik turėjo. Ir tai buvo tikras, širdingas broliškumas. O vokiečių karių garbei reikia pasakyti, kad to parodyto pasitikėjimo jie neapvykė ir savo laikysena jų jausmams nesudrumstė.

(Bus daugiau)

Best Wishes to Our Friends and Patrons

HAVE
YOUR

DRY CLEANING

DONE
NOW

IN OUR NEW MODERN PLANT

SHIRT LAUNDRY SERVICE

WE PICK UP AND DELIVER

METZGER'S DRY CLEANING

16708 KINSMAN

444-1 35 — 1827 — 1450 1-4866

Greetings and Best Wishes

For a Pleasant Holiday

THE ODD
MECHANICS
LAUNDRY CO.

INDUSTRIAL LAUNDRY

and CLEANING

GARMENT SUPPLYS

4730 LEXINGTON AVE.

HE 1-4306

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

BEST WISHES

To You All

A. GORDON FURNITURE
COMPANY

2201 Superior Avenue

PR 1-2622

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

WILSON and CO.
INSURANCE

11800 SHAKER BLVD.

Call WY 1-5800

Greetings and Best Wishes

To Our Many Friends

WEST SIDE
RADIATOR CO.

"Motor's Steam Cleaned"

7746 LORAIN AVENUE

ME 1-4440

GREETINGS and BEST WISHES

THE SWEET CLEAN LAUNDRY
DRY CLEANING CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

Call... EXpress 1-6100

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LINWOOD DRY GOODS STORE

We Carry a Complete Line of the Finest Dry Goods

At the Lowest Price

1713 EAST 55th ST.

HN 1-4918

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JUDGE B. D. NICOLA

COMMON PLEAS COURT

GREETINGS and BEST WISHES

MELROSE DISTILLERS, INC.

GOLDEN WEDDING — ECHO SPRINGS

OLD CHARTER — CASCADE — MELROSE PARK.

PLEASE PATRONIZE THESE BRANDS

1106 Chester Avenue

CH 1-6942

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

ST. CLAIR AUTO PARTS

6009 St. Clair Avenue

EX 1-4459

BEST WISHES

IDEAL BUILDERS SUPPLY AND
FUEL COMPANY

4720 BROOKPARK

SH 1-1600

GREETINGS and BEST WISHES

THE LAKESIDE STEEL IMPROVEMENT
COMPANY

5418 LAKESIDE AVENUE

Henderson 1-9100

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

THE CONELLY REALTY CO.

WALTON & ALEXANDER (WALTON HILLS)

BE 2-3245

★ SPAUDA ★

SAVO TEISIŲ GYNI- MAS NĖRA JOKS RASIZMAS

Spaudos Pabirose, "Naujienu"
Nr. 250 J. Jasinskis atakuoja
Dirvos redaktorių Gaidžiūną ir
žurnalistą K. S. Karpių. Pirmą-
jį, už talpinimą į lietuvišką laik-
raštį, be jokios redakcijos pa-
stebos, Karpius straipsnį: "Pre-
zidento smarkavimas". O antra-
jį, už jo (pagal J. Jasinskio nuo-
monę) rasistinį straipsnį.

Įžangoje J. Jasinskis priekaiš-
tauja rasizmo buvimą Sovietų
Sąjungoje ir Vokietijoje, toliau

jis bėra K. Karpių už tai, kam
jis kaltina prezidentą už pas-
siuntimą kariuomenės į Little
Rock, pagal J. Jasinskio nuomonę
"tvarkai atstatyti", o po to jis
kaltina Arkanso gubernatorių
Faubus neva už trukdymą vyk-
dyti Aukščiausio Teismo įstaty-
mo ir pagaliau J. Jasinskis tvir-
tina, kad segregacija esanti biau-
riausio laipsnio rasizmas.

Didžiausia nesąmonė kaltinti
laikraščio redaktorių už tai, kad
jis atėdovaudamas laisvą spau-
dą laisvame krašte leidžia straip-
sio rašytojui laisvai reikšti

minintis. Dirvos redaktoriui Gal-
džiūnui nerūpi brautis į straips-
nio mintis, daryti straipsnį ir
klaidinti skaitytoją. Dirva nori,
kad skaitytojas laisvai darytų iš-
vadas iš jam pateiktų minčių.
Dirva nebūna, netempia ant sa-
vo korpulius skaitytojo nuomo-
nės ir nerado tris kartus ilgesnį
redakcijos pastabų, negu patara-
šomasis straipsnis. Atseit, Dirva
neprieivartauja straipsnio min-
ties, kaip, paprastai daro "Nau-
jienos".

K. Karpius straipsnį "Prezi-
dento smarkavimas" galima su-
lyginti su senatoriaus McCarthy
kalba, kurią jis pasakė Senate
po to, kai populiariausis presiden-
tas sugrįžo iš Ženevos 1955 me-
tais, aplankęs savo draugą Žu-
kovą.

Žinoma, Karpius str. nėra
poezijos, jame slypi vien tik rea-
lizmas ir kartus realizmas.

Štai cituojama pora ištraukų
iš K. Karpius "Prezidento smar-
kavimas": "Niekur savo prezi-
dentavimo laiku neparodęs dra-
saus Amerikos pasiryžimo už-
kirsti kelius sovietams pavergti
naujas tautas, neparodęs noro
sulaikyti į Vengriją slystus rau-
donarmiečių pulkus žmones žu-
dyti, ir leides sovietams įsitvir-
tinti Egipte, dabar Sirijoje, na-
mie parodė savo galią prieš sa-
vus piliečius visai ne vietoje. Už-
miršdamas komunistinėje Kin-
ijoje laikomus belaisvius — Ame-
rikos žmones, pastatė ginkluotą
kariuomenę globoti tuos devynis
nėgriukus, ir jei reikės pralieti
savo žmonių kraują!"

Arba: "Siaurės miestuose ir
miesteliuose dabar spekuliantų
gaujos, susitarus su suktais po-
litikieriais ims slapta apgyven-
dinti negrų šeimas baltųjų gy-
venamuose rajonuose, kur dar
negrų nėra. Aišku, baltieji prieš
tai kovos, tačiau spekuliantų
veikla bus apsaugota prakilniais
lygybės įstatymais, kuriuos vyk-
dyti bus siunčiama kariuomenė.
Taip bus numuštos tų rajonų na-
mų kainos ir baltieji persekioja-
mi ir ekonominei triuškinami
trauksis, atiduodami namus už
nuostolingą kainą."

Konstitucija įpareigoja kiek-
vieną valstybę duoti visų rasų
žmonėms tolygų apšvietimą.
Konstitucijoje nėra pabrėžta,
kad baltieji privalo būti prievar-
taujami lankyti tą pačią mokyk-
lą su juodukais.

Tik visiškai nenusimanęs gali
tvirtinti, jog segregacija yra
biauriausio laipsnio rasizmas.
Rasizmas — tai niekinimas ki-
tos rasės žmonių bei siaurinimas
jų teisių, o segregacijos sąvoka
apima tik gyvenimą atskirai.

K. Karpius straipsnyje nie-
kur nepastebima neapikanta ar-
ba negrų niekinimas. K. Kar-
pius nori tik, kad 10% šiame
krašte gyvenančių negrų, remia-
mų suktų politikierių bei speku-
liantų, neišnaudotų materialni-
ai daugumos šio krašto baltų-
jų žmonių.

Štai vienas iš daugelio pavyz-
džių. Thonotosassa, Floridos
miestely Elton Van Riper, atvy-
kęs su žmona iš Kansas City, su-
manė pasistatyti namą negrų
kvartale. Negrai kreipėsi į ap-
kritis komisierių Elbert
Moore, kad jis uždraustų balta-
jam žmogui, iš profesijos šofe-
riui, statyti namą. Van Riper
jau buvo nupirkęs sklypą ir pa-
statęs pamatą. Komisieriaus
patariamasis Van Riper pasitrau-
kė iš negrų kvartalo. Taigi, iš šio
pavyzdžio matyti, kad ir negrai
yra segregistai.

Integracija reikalinga ne-
grams tik kaip pakopa, ant ku-
rios jie pasilipę turi progos api-
plėsti, išvartyti iš namų baltųjų
žmogų.

Segregacija yra jaugusi kiek-
vienos rasės kraujuje ir todėl ko-
voti prieš šį dėsį yra pūsti prieš
vėją. Integracija rasų tarpe gali
vykti tik jėgos pagalba. Tu, ku-
rie tvirtina, kad integracija yra
puikiai priglįbusi šiaurinių va-
lybių miestuose ir miesteliuose,
labai klysta arba meluoja. Vi-
sur, kur tik atsikelia bent viena
negrų šeima į baltųjų tarpą, bal-
tieji bėga, kad ir turėdami didė-
lius materialinius nuostolius.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CRANE COMPANY

PLUMBING SUPPLIES

6215 Carnegie Avenue

UT 1-2400

Best Wishes to Our Friends and Patrons

METAL EQUIPMENT CO.

2032 WEST 105th ST.

AT. 1-8415

Our Sincere Greetings and Best Wishes

KAPEL BUILDERS and REALTY CO.

902 East 222 St.

RE 1-0400

GREETINGS and BEST WISHES

LA MAR'S RESTAURANT

FOOD AT ITS FINEST AT MODERN PRICES

9501 Euclid Ave.

SW 1-3070

and

1106 Euclid Avenue

PR 1-8898

Carnegie at East 105th

SW 1-7777

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

STREKAL REALTY CO.

405 East 200th Street

IV 1-1100

GREETINGS and BEST WISHES
TO ALL

SMITH'S RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOODS

A Modern Cocktail Lounge

Wines - Beer - Liquor

WE HAVE COMPLETELY REDECORATED

222ND AND LAKE SHORE BLVD.

RE 2-9900

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

GLENMORE DISTILLERIES

KENTUCKY TAVERN — GLENMORE

— OLD THOMPSON

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE YODER COMPANY

CLEVELAND, OHIO

BEST WISHES

To Our Many Friends

PHYSICIANS AMBULANCE SERVICE

DAY AND NIGHT SERVICE

Patients Moved as Doctors Prescribe

OXYGEN IN CASE OF EMERGENCY

All Cars Insured

Call Day or Night — CE 1-3844

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

NORTH AMERICAN BANK CO.

Narys The FEDERAL DEPOSIT
INSURANCE CORPORATION

TAUPYMO SĄSKAITOS — ČEKIŲ SĄSKAITOS
VISOS TAUPYMO SĄSKAITOS APDRAUSTOS
\$10.000

2½% MOKAMA UŽ INDELIUS

6131 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-6063

15619 WATERLOO ROAD

IV 1-2400

3496 EAST 93rd STREET

BR 1-6666

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars
with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading
Physicians and Surgeons

ENDicott 1-0770

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

MODELL CHAIN DIVISON. NATIONAL SCREW & MFG. COMPANY

MAIN OFFICE AND PLANT

2440 East 75th Street

EN 1-2650

GREETINGS and BEST WISHES

STATE-COUNTY MUNICIPAL FOREMAN & LABORERS UNION LOCAL NO. 1099

PHIL MASTERSON Secretary

1651 EAST 24th STREET

CE 1-3196

GREETINGS and BEST WISHES

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES

THE GEOMETRIC STAMPING
COMPANY

1111 EAST 200th STREET

IV 1-3800

GREETINGS and BEST WISHES

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

MIAMI 1-9280

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

PORTAGE MARKETS

7040 Wade Park Ave.

7018 Superior Ave.

8702 Hough Avenue

1407 Hayden Avenue

16245 Euclid Avenue

EMMA 1-0144

ENDICOTT 1-2075

RANDOLPH 1-2777

MULBERRY 1-8550

IVENTON 1-0700

**PADĖKITE SUTEIKTI
DŽIAUGSMO
VAIKAMS!**

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė, iš kurios patys sveikėsimės ir pajėgiausi nariai išvyko būdami svetingos pastogės užjūrio kraštuose, šiandien yra gausi šeimais, ligonimis, vaikais ir dėl sveikatos stokos mažai darbingais ar iš viso nedirbingais žmonėmis. Tačiau mūsų vaikai Vokietijoje visų tų gyvenimiškųjų sunkumų negali pilnai suprasti. Jų vaikiškos sąmonės, sujaudintos tradicinių nuotaikų artėjantių Kalėdų proga, žvelkia iš Kalėdų Senelio viso to, kas ir mūsų suaugusius, mūsų vaikystėje taip šavėjo ir ko mes su nežiniaus plakančia širdimi laukdavome. Skirtumas tik tas, kad gal tada, laisvojoje Lietuvoje ar kuro bei tremties nepaliestuose kraštuose mūsų tėvai ir artimieji turėjo tas materialines sąlygas, kurios leido mums kalėdinius šventės pergyventi kaip gyvenimiškąją realybę.

Šiandien Vokietijoje didelis skaičius tėvų negalės savo vaikams suteikti to džiaugsmo. Vargingasis Lietuvosios bendruomenės Vokietijoje sąstatai šiek tiek savo jėgomis apsaugoti daugelį vaikų Kalėdų metu nuo kasdieniško niūrumo. Kaip tik todėl Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba labai maloniai prašo kitų kraštų lietuvių paramos ir aukų, kad jas galima būtų paskirstyti neturtingesniems lietuvių apylinkėms, kurios suruoštų kalėdines eglutes savo vaikams ir galėtų parodyti jiems gyvą Kalėdų Senį su dovanų maišu — gyvą, natūralų, pajuntamą, o ne tik suaugusių pasakojimuose apie buvusius kadaise gražius laikus girdėtą.

Su iš anksto jungiama didžia padėka mes prašome vaikų kalėdinės eglutės suduoti skirtas aukas siųsti adresu:

Litauisches Zentralkomitee,
Weinheim / Bergstr., Deutsche
Bank, Konto Nr. 11797, Germany.

NEWARK

SLA REIKALINGA NAUJA
VADOVYBĖ

Nepaprastame SLA 245 kuopos susirinkime, įvykusiam Lietuvių šv. Jurgio D-jos salėje, 1957 m. lapkričio 27 d. be kitų kuopos reikalų, buvo pravesta nominacijos į SLA centro vadovybę, kuriuose visi balsai atiteko opozicijos kandidatams:

Adv. J. R. Verbalis į SLA prezidentus, — vienbalsiai.

A. S. Trečiokas į SLA viceprezidentus, — vienbalsiai.

Inž. A. Chaplikas į SLA išdinko vietą, — vienbalsiai.

Dr. S. Biežis į daktaro-kvotėjos vietą, — vienbalsiai.

Jonas Valaitis į SLA sekretoriaus vietą dviem trečdaliu.

Juozas Arlauskas į SLA išdo globėjo vietą dviem trečdaliu.

Juozas Maceina į SLA išdo globėjo vietą dviem trečdaliu.

Susirinkime dalyvavo tiksliai 19 narių iš 95, kurie būtų turėję teisę balsuoti. Matomai jau SLA nariams nusibodo balsuoti visuomet už tuos pačius vadovybėje esančius ir mažai veiklėjusius narius.

Pasidalinus nuomonėmis SLA organizacijos reikalais, buvo pastebėta, kad SLA narių nardai būna gana silpnai susiję su centrine SLA valdyba.

Iš kuopos valdybos pranešimų žinėjame, kad yra būtinas reikalingas kursas. Tuo reikalu kuopai per kalėdų šventę reikalingas su centro sekretorium susitarti, todėl kuopa nutarė savo pastangomis reikalingus kursus surengti. Apie šiuos kursus reikalingas kursuose pareiškė norą dalyvauti daugelis kuopos narių.

Newarko ir apylinkės kuopų nariams jau dabar galima registruotis į kursus. Adresas kreiptis: 311 Walnut St., Newark, N. J. Tel. MA. 2-4867.

Korespondentas

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CARPENTERS DISTRICT
COUNCIL

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JIM CONNELL
CHEVROLET, INC.

THE FINEST EVER BUILT

SEE THE NEW 1958 CHEVROLET

14481 Euclid Ave.

UL 1-3300

HOLIDAY GREETINGS
To Our Friends and Patrons

MORITZ STEEL
COMPANY

6515 Junata

EX 1-2072

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

KENT FLORIST INC.

FLOWERS OF DISTINCTION

12482 Cedar Road

YE 2-8340 - 2-8341

CLEVELAND HEIGHTS 4, OHIO

SPECIALISTS IN OVERSEAS GUARANTEED
FLORAL DELIVERIES

For a Pleasant Holiday
BEST WISHES

JOSEPH M. SWEENEY

Shoriff

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

DODDS - ROSS &
Associate

GENERAL INSURANCE AGENCY

8119 St. Clair Avenue

EX 1-0682

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

Commercial

Industrial

C. SAM DREYER PAINTERS

Brush

Spray

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

FEINER HOMES

16302 Harvard Avenue

SK 2-1477

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

AMALGAMATED ASS'N. OF
ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary

740 SUPERIOR AVENUE. W.

BEST WISHES

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS
INCORPORATED

1226 WEST 74th STREET

AT 1-8800

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE

DI 1-9807

BEST WISHES

FROM A FRIEND

Lietuviskos melodijos moderniam rube

Daž apie V. Nelhybelio "Daina Suite"

Dirvos akaitojai jau beveik supatindinti su mums bičiuliškai nusiteikusi gabaus deko kompozitoriaus kūriniu "Lietuviškosios temonios, kurie Baltų Draugijos Vokietijoje ir Bremeno simfonijos orkestro dėka pirmą kartą išvydo viešumą šių metų spalio vidury. Šis kūrinys jau bus girdimas ir dažniau: jis ne kartą bus grojamas Vokietijos radijo programoje. Ryšium su tuo bus minimas ir Lietuvos vardas.

Jei tas kūrinys bus išspausdintas, jis galės būti prielaimas ir plačiau, o jei pavyktų pagaminti ir plokštelę, nebūtų didelių kliūčių jam atsirasti taip pat ir Amerikos bei kitų kraštų radijo programose. (Lietuvos Nepriklausomybės Fondui finansinčiai remiant, veikalas bus išspausdintas). Kadangi iš lietuvių puoselėjamos žygų tam kūriniui išpopuliarinti, pravartu pažvelgti į jį ir kritikos akimis.

Kritiką "Daina Suite" vertinimas tektų pradėti nuo sąlygų, kurios riboja kiekvieną premjerą: reikalinga daug ryškesnė dinamika ir ritminė diferenciacija.

Reikės ryškesnių patalų partitūroje — bet tai nieko naujo, tas visada įvyksta, nes muzikas ir kompozitorius pilnai pažįsta veikalą tik tada, kai jis atliekamas. Daug laiko surepetuoti neturėta; o to reikia, ypač veikalo trečioje dalyje, kur kiekvienas taktas turi skirtingą ritmą! Pagaliau, netikėtai efektingam veikalui Bremeno radiofono salė yra permaža. Styginių instrumentai (tik keturi pultai pirmųjų smuikų!) negalėjo atlaikyti pučiamųjų toninės galios. Dėl to pirmą kartą girdinčiam susidarė kone "pritrenkiantis" įspūdis. Visiškai be jokios abejonės išnyks, įvedus atitinkamas patalpas; styginių padauginimas geriau "įpakuos" varjant aksoninę "vatą" ir varpų aidingas gandas nepriplos prie sienos pirmosios dalies temos!

Nelhybelio kūryboje šis tikrai virtuozinis ir briliantiškas kūrinys užima ypatingą vietą. Jis tyčia atsiskaidė nuo progresyviųjų eksperimentų; muzika, kaip ir tinka liaudies dainos stiliui, yra visiškai tona — nors persunkta harmoniniais ir ritminiais "pipirais", kurie prielaimi tik tam, kas žino visas modernistų laboratorijos priemones. Formos atžvilgiu irgi prilaikyta aiškių, nesudėtingų formų; ir tyčia. Anot paties kompozitoriaus, norėta parašyti tikros, pritaikomosios muzikos veikalą; jis kito tikslu ir neturi, kaip skambėti ir būti grojamas. Jis nenori būti problematiškas, o tik briliantiškas simfoninis etiudas.

Veikalą pirmą kartą girdėję klausytojai buvo tarsi kiek sumišę: prisiminė panašius sumetimus kaip J. Pakalnio "Romantišką Uvertūrą" pirmą kartą išgirdus! Čia kažkas nauja, galiną, neįprastą mūsų lietuviškam sviete; vietom išaukia gaivališka pritarimą, tai yel gimdo kritišką asociaciją. Štai, paėmė kas kokią "reikvijo", nušluostė dulkę, delnų patrynė išblėsusi auksą, — o dabar tas akis rėžia? Ar tai ta pati lyriška, lietuviška daina? Tarsi kokios tos mūsų adoruojamos šventenybės profanacija? Štapi dozė eiliniam klausytojui; nors jokio klausimo nėra, kad nebūtų atpažįstamos temos! (Tai reikia pabrėžti, nes mūsų dainos mums pažįstamos tik vokališkai — jeigu jau kas groja instrumentu, tai dažnam sunku atpažinti ir pažįstamą dainą...). Bet štai dabar tas blizgantis, žibantis rūbas, kurie net ir kaip orkestrinėje muzikoje retai užtikti... Toliau tas gaivališkas, triukšmingas baigtavės (tik žinoma kalti agoginiai ir dinaminiai nelygumai). Norėta čia ty komentatorių, kurie ima "ieškoti" kur "buo...". Pasidiktis tik prie

vienu komentatoriu: ta musika kaip džiugina, kaip pykina, bet nuobodu džiuginti neleidžia. Viena tai yra gražiausias komplimentas kompozitoriui ir pačiam veikalui. Jis įrodo, kad lietuviška liaudies daina nėra mirtelė, o archyvinis "mokslas tikslams", ne minties bagažas po antrąja "prisiminimai". Tai yra dokumentas, kaip pro mūsų dainas, geras svetimtautis kompozitorius išveigia mūsų buities gyvenimą, ir štai jis tą mūsų buitį mato gyva, o ne miegulį!

Norėta, kad Vaclovo Nelhybelio "Daina Suite" susilauktų brolių bei sesių ne tik iš šio ar kito mūsų bičiulio, bet ir pačių šių veikalų, aprėdytų tokiais dainantų šilumėtais rėbiais, sukurtais paties lietuviško kompozitoriaus. Dėl vienos perlas padėtas laisvą kitų veikalų, kuriuos svetimi muzikai kūrė lietuviška tematika, kuriuos krūpičiai ir su didesniu registruoja prof. Zilevičius ir kiti lietuvių išsilvijos muzikologai.

GREETINGS and BEST WISHES

from

MAYOR ANTHONY J. CELEBREZZE

AND

Ralph S. Locher, Law Director
Edward C. Knuth, Finance Director
Emil J. Crown, Utilities Director
William J. Rogers, Port Control Director
Louis L. Drasler, Service Director
M. Lavimia Warner, Welfare Director
John N. McCormick, Safety Director
John J. Locuoco, Properties Director

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

NORWOOD DRUG. INC.

GERAS RECEPTO ISPILDYMAS YRA SVARBLIAUSIA MOSŲ PAREIGA.

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ROBBINS PLUMBING CO.

PLUMBING CONTRACTOR

16305 Throckley

Phone LO 1-7737

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

KATZ ROOFING CO.

INDUSTRIAL, COMMERCIAL and RESIDENTIAL

ESTABLISHED 1901

Prompt Service

Yellowstone 2-7785

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JUDGE JOHN J. MAHON

COMMON PLEAS COURT

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

GILLET CANDY & TOBACCO COMPANY

10210 Superior Avenue

GA 1-2870

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

YOUNG'S AMERICAN & CHINESE

RESTAURANT

Chinese Food To Take Out

Cantonese Family Dinners

OPEN DAILY 11 A. M. TO 1:00 A. M. SAT. TO 3:00 A. M.

Open Sundays

Air Conditioning

2172 WARRENSVILLE CENTER

PA 1-9676

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3819 WALTON

ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

LULLABY SHOPPE, INC.

10495 CARNEGIE AVE.

SW. 8-1206

FREE PARKING

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

JOHN KUBACKI

PHOTOGRAPHER

1218 EAST 79th STREET

EX 1-3600

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE FRED P. THOMAS CO.

General Insurance

Bernie Mull sec'y

8718 Carnegie Ave.

SW 5-0006

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

PAUL J. EVERSON REALTOR

24130 Lake Shore Blvd.

RE 1-6200

Euclid 23, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

TEDDY BEAR STORE'S, INC.

746 East 185th Street

IV 1-8377

GREETINGS and BEST WISHES

THE GRAND LAUNDRY CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

5911 St. Clair Ave.

EN 1-5158

Geriausie sveikinimai draugams ir rėmėjams

A. E. HACKENBURG

INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

5215 Euclid Avenue

HE 1-4050

BEST WISHES

PIONEER LINEN SUPPLY CO.

MAURICE MASCHKE, JR. - President

3611 Payne Avenue

HE 1-0035

GREETINGS and BEST WISHES

NOTTINGHAM STEEL AND ALUMINIUM COMPANY

CLEVELAND, OHIO

4510 DIVISION AVENUE

AT 1-5100

Sveikinimai ir geriausie linkėjimai visiems

STANDARD FOOD MARKET

Pas mus maisto pasirinkimas geriausiai ir kainos pigiausios

kainos pigiausios

854 EAST 185th STREET

IV 1-5888

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

JOE HARRIS

Distinctive Men's Wear

10536 Euclid Avenue

CE 1-1295

GREETINGS and BEST WISHES

HILLCREST MEMORIAL PARK CEMETERY ASSOCIATION

Aurora & Richmond Roads

Phone BE 2-0035

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ARTHUR L. HALL

REALTY COMPANY

12015 KINSMAN ROAD

SK 1-7378

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE FAMILY PLACE TO SAVE

Current Interest 3% On Saving
SAVING DEPOSITS INSURED TO \$10,000

ST. CLAIR SAVING AND LOAN COMPANY

25000 Euclid Avenue AN. 1-1200
813 East 185th St.—6235 S. Clair Ave.
IV 1-7800 — HE 1-5670

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg. TO 1-0200

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

LEONARD F. FUERST

CLERK OF COURTS

GREETINGS and BEST WISHES
LOUIS EISENBERG HARDWARE

We Carry a Complete Line of Hardware Supplies

1169 East 79th St. EN 1-9381

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
NEWMAN PONTIAC MOTOR, INC.

SALES AND SERVICE
SEE THE NEW OUSTANDING 1958
PONTIAC CARS

11628 Euclid Avenue RA 1-9493

GREETINGS and BEST WISHES

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET CH 1-2225

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JACOBSON FURNITURE CO.

Complete Line of Furniture
Appliances and Television

2247 LORAIN AVENUE WO 1-6287

NIEKAD NEMANIAU, KAD LIETUVISKAS MENAS TOKS GRAŽUSI!...

Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus
namuose pabuvojus

E. CEKIENE

Juo ilgiau į meno kūrinių žiūrį, tuo daugiau jame matai, pradėdai išskaityti ir kūrėjo į jį įdėtą kūrybinę jėgą.

Stai neseniai dar kartą teko apsilankyti Bostono Tautinės Sąjungos namuose, kitaip sakant, tą tikrą lietuviškos kultūros židinį, kur vyksta visi svarbesnieji Bostono lietuvių kultūriniai renginiai, posėdžiai, paskaitos, parodos, chorų bei scenos mėgėjų repeti-cijos, skautų pasiruošimai ir kt. Ir vos tik per keletą nuo tų namų įsisteigimo metų, lietuviškas jaunimas, juose bendraudamas, sukūrė ir ten pat atšventė virš 20 lietuviškų šeimų.

Pažymėtina, jog čia jaunimo organizacijoms yra itin palankios sąlygos, nes šiuose namuose nėra bufeto su alkoholiniais gerimais, kaip paprastai visur be to neapsieinama, kas daugeliui tėvų, išleidus vaikus į tokių vietų susibūrimus, kelia rūpestį, o griežtesni ir visai neleidžia, tuo pačiu sulaikydami nuo lietuviško bendravimo.

Šie namai verti dėmesio, nes jie skirtingi nuo kitų įvairiose lietuvių kolonijose. Mes savo tautinių namų turime daug, net daug erdvesnių negu šie, o kai kur ir lėšų įrengimui netrūksta, bet labai trūksta tam darbui pasižventusių iniciatorių, ryžtingų lietuvių, kuriais turtinga Bostono lietuvių kolonija.

Į tuos namus įžengęs pasijunti tartum lietuviškoj šventovėj. Iškilnių salės priešakinėj sienoje Lietuvos karalius Mindaugas, skulpt. V. Kašubos kūrinys, dekoruotas dail. Vikt. Andriūšio, išdėdžiai byloja apie galingą, didelę ir garsią Lietuvos praeitį.

Či antroji salė stovi Jono Kasmausko biustas, mūsų "senojo" ateivio, kuris yra Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus steigėjas, pirmininkas ir šios lietuviškos tvirtovės pagrindas, nes jo čia įdėtas neapkreipiamas įnašas, ne vien finansinis, nes pinigai lengvai suskaitomi. Šis kūrinys yra skulptorės E. Docienės.

Čia matome visą dekoratyvinį lietuvių liaudies meną. Namų vidus yra vientisas, originalus ir nepaprastai skambus lietuviškas meno kūrinys visiškai lietuviškame stiliuje.

Sunku būtų viską atvaizduoti, reikia pačiam aplankyti, matyti, pajusti, kiek lietuviškos kūrybinės sielos, energijos, ryžto ir juodo darbo valandų čia suaukota.

Didelius kūrybinius sugebėjimus ir pasižventimą čia parodė dail. V. Andriūšis su inž. J. Mikalausku, padedant ir arch. J. Okuniui. Daug triūso, nuširdaus rūpesčio, o taip pat ir daug darbo valandų paaukojo dr. B. Kalvaitis ir kiti Bostono skyriaus nariai, sudėję po kelis šimtus darbo valandų.

Didžiulė to darbo našta krito ant tuometinės valdybos, kurią sudarė: J. Kasmauskas — pirm., dr. B. Kalvaitis — vicepirm., Ig. Vileniškis — sekret., J. Vasiliauskas — kasin. ir J. Adomonis.

Kaip didelė jiems teko to darbo našta, taip dar didesnė už tos istorinės lietuvių šventovės įkūrimą tenka garbė. Garbė ne tik jiems, bet ir visai Bostono lietuvių kolonijai, turinčiai tokį gražų būrį idealistų, kurie yra pūkų pavyzdys mūsų jaunimui ir kitoms vyresniųjų lietuvių bendruomenėms.

Jei visose lietuvių kolonijose atsirastų daugiau tokių ryžtingų mūsų kultūrinį vertybių kėlėjų, tikrai daug lengviau būtų ne tik "naująjį" mūsų jaunimą, bet ir čia gimusį išlaikyti lietuviškojo dvasiojo.

Stai kartą lietuvių vienuolė su

svetimaute, atlankiusi šį namą, sušuko: "Dieve, aš niekuomet nemaniau, kad lietuviškas menas toks gražus!"

Arba, kaip pasakoja šio namo steigėjai, kartą atvyko jaunas jūrininkas ir angliškai kalbėdamas, visą tą meną apžiūrėjęs paklausė, ar tai viskas lietuviška. Ir kai buvo teigiamai atsakyta, prabilo: "Ir aš lietuvis, mano mamė iš krajaus. Kitą kartą aš ir draugus atsivesiu".

Visai suprantama, jei daug čia gimusio jaunimo nediršta prisipažinti savo lietuviškos kilmės iš to "skurdaus ir purvino" krašto, kokį jų tėvai paliko išvykdam dar prie caro priespaudos.

Bet pažinę savo tikrąją kultūrą, jie išdėdžiai ir šventimėms apie tai kalbėtų ir didžiulius esą lietuviškus, ir žinotų, kad jų tėvai ne iš skurdaus, bet iš aukštos kultūros krašto, kuris turįs savo vertybių niekur kitur nerandamų, brangių, turiningų ir savaimingų.

Grįžtant prie mūsų patalpų ir salių, prisipažinkime, kad joms labai trūksta jaukumo, todėl dabartinis jaunimas į jas nemoriai renka. Kai tik jo iniciatyva ruošiamos šventės jie eina į svetimas, jaukesnes, nežūrind, kad patlems tai kainuoja daug daugiau vargo ir pinigų. Tarp šventimų besimaišydami ir jų kultūrą savina.

Truputį daugiau dėmesio atkreipę, vienu daugiau, kitur mažiau bendrų pastangų padėję, galėtume turėti ir daugiau savų jaukių lietuviškų tvirtovių, kurios savo lietuvišku jaukumu keltų ir stiprintų kiekvieno lietuvių nuotaiką, o jaunime stiprintų didesnę ilgą ir meilę savo kraštui.

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

MOR-FLO HEATER COMPANY

MANUFACTURING HOT WATER HEATERS

AND PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET UT 1-2300

HOLIDAY GREETINGS

CLEVELAND STATIONERY SUPPLY
COMPANY

1260 WEST 4th STREET Superior 1-8480

BEST WISHES
from

MARVEL BOTTLING

8915 CRANE AVE.
BR 1-4400

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

HENRY RIEMAN

PLUMBING and HEATING

6723 Denison Avenue OL 1-0111

Sveikinimai ir geriausie linkėjimai visiems

ANDREW MOVING & STORAGE
COMPANY

SANITIZED EQUIPMENT AGENT FOR UNITED VAN
LINES, INC.

LOCAL—LONG DISTANCE MOVING
6802 Lexington Ave. UT 1-2424

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOUIS MILNER CO., INC.
WALLPAPER and PAINTS

12511 St. Clair Avenue GL 1-2688

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

AURORA RESTAURANT

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti, Ravioli, Excellent
WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11816 EUCLID AVENUE RA 1-1010

GREETINGS and BEST WISHES
from

ANTHONY CARLIN CO.

230 HANNA BLDG. PR 1-3802

HOLIDAY GREETINGS
To Our Friends and Patrons

JOHN M. PETERS CONSTRUCTION CO.

1075 BROOKPARK SH 1-7400

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

FRANK C. MCGINTY

FUNERAL HOME

8112 Superior Avenue CE 1-4670

GREETINGS and BEST WISHES

CALIFORNIA FRUIT MARKET

THE FINEST FRUITS AT THE LOWEST PRICES

7916 St. Clair Ave. BR 1-3077
H. Cowan, Ben Zide, Prop.

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JOHN L. MIHELICH

Attorney

And Member of Civil Service Commission
MA 1-2013

Best Wishes to Our Friends and Patrons

PALEY PLUMBING AND HEATING
COMPANY

3308 EAST 116th ST. Call SK 1-9772

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

GEO. H. PLANTE
General Agency

REPRESENTING
THE JOHN HANCOCK MUTUAL LIFE
INSURANCE CO.

2329 Euclid Ave. MA 1-3360

3238 St. Clair Avenue PR 1-2832

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.
ROTO-ROOTER SERVICE
WEST SIDE EAST SIDE
12910 Detroit Ave. 12824 Superior Ave.
BO 2-4500 MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES
GARDNER CARTAGE CO., INC.

MOVERS AND ERECTORS
OF HEAVY MACHINERY, BOILERS, SAFES
GENERAL TRUCKING
2662 EAST 69th STREET UT 1-3800

HOLIDAY GREETINGS

KATHERINE J. WELTER

REAL ESTATE
29025 Lake Shore Blvd. WI 3-3800

GREETINGS and BEST WISHES

SULLIVAN BROTHERS

PLUMBING AND HEATING
ELECTRICAL SEWER CLEANING
14002 Glenside UL 1-4466

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

Wm. H. BROWN REALTORS

17591 BROADWAY
MAPLE HEIGHTS
MO 2-1400

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

S. W. SELKER REALTY CO.

1779 South Taylor Road FA 1-3931

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JEZEK COMPANY BUILDERS

15400 Miles Avenue WY 1-0311

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

JOHN LARSEN REALTY

REALTORS
4169 Pearl Road SH 1-3448

Iš šalies žiūrint

Ar bolševikinė valdžia iš Dievo?

Nemanykite, kad toks klausimas keltamas pasityčiojimui iš tvirtinimo, kad visokia valdžia paeina iš Dievo. Taipgi nemanykite, kad toks klausimas tik dabar teiškeliamas.

Antraštelėje paduotas klausimas buvo iškeltas prieš 40 metų, tuoj po to, kai Rusijoje įsigalėjo bolševikai. Buvo tai:

Viename bolševikų masmitingame estradų buvo atvestas vienas popas, kad iš jo pasityčiojtu. Tai gi minios aktyvaus popas buvo paklaustas:

— Jūs dvasininkai, mokote, kad visokia valdžia iš Dievo. Tai pasakyk, ar bolševikinė valdžia iš Dievo?

— Da, ža, griechi nēi, tū tu nū dēmes mēsu, tū tu nū praskambėjo popo atsakymas. Raudonajai miniai labai patiko toks atsakymas ir sugrūdo aplodismentais.

Toks įvykis prisimintinas dabar, kai minima 40-ties metų sukaktis nuo bolševikų įsigalėjimo Rusijoje.

Prancūzų revoliucijos metu dvasiškiai irgi pusėtinai nukentėjo. Yra dokumentų, rodančių, ką nutestieji kunigai yra pareiškę. Va keletas tokių pareiškimų:

— Aš nuosirdžiai liudiju tiesą, ir teisingumą prieš Dievą ir žmones. Mirštu nekaltas.

— Aš prašau Dievą atleisti jiems (kaltintojams), kaip ir aš atleidžiu.

— Manoji tauta, aš gailiuosi tavęs.

— O koks džiaugsmas eiti pas Jėzų, į jo karaliją, už akimirksnio būti su Jėz Danguje.

Įdomu palyginti šiuos cituotus pareiškimus su popo atsakymu. Pagrindinis skirtumas tas, kad popas prisipažino prie kaltės, prisipažino, kad čia ne be kaltės valdantieji klasė ir kartu dvasiškija. Katalikų kunigai tokio prisipažinimo nerodė.

Uždelstas Lietuvos sukrikščioninimas

Įvairiomis progomis kai kurie lietuvių rašytojai užsimena apie uždelstą Lietuvos sukrikščioninimą ir iš to kilusius negerumus. Dabar vėl pasitaikė proga apie tai užsiminti. Mat ateinančiais metais sueis 500 metų nuo šv. Kazimiero gimtadienio.

To šventojo jubilėjaus proga Draugas (lapkričio 18, 1957) turėjo ilgą editorialą. Autorius V. Bgd. be kitko užsiminė apie lietuvių tautos suskildimo priežastis. Jisai pastatė tokį klausimą:

Kiekvienam, besidominčiam Lietuvos istorijos klausimais, rūpi išsiaiškinti, kodėl lietuvių tautos perėjimas į naujuosius amžius yra pažymėtas tokiu nesėkmės ženklu?

Į tą klausimą autorius atsako, statydamas tokius klausimus:

Kas buvo ta vidinė solidarumo trūkumo sėkla, paskatinusi šviesuomenę domėtis svetimomis kultūromis, neugdant lygiagrečiai kultūrinio gyvenimo pas save? Ar kartais šis ligūstas palinkimas svetimam kultūrai nebuvo natūrali reakcija prieš perlgai uždelstą Lietuvos sukrikščioninimą? Gal čia veikė uždrausto vaisiaus dėsniis, kuris juk visada yra saldesnis? Ar lietuvių tautos savitumo sujungimas su opozicija krikščionybėi nebuvo ta klaidinga sintezė, kuri pradėjo kenkti tautai iš vidaus, kaip nenatūralus reiškinys?

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad lietuvių tautos susiskaldymas įvyko ne dėl uždelsto krikščionybės priėmimo. Juk vakarų Europos tautos anksti apsikrikštijo. O kiek ten buvo visokeriopos susiskaldymo? Kiek ten buvo pesu-gyvenimo, ginčų, piktumų, klavirčių. Kiek ten buvo kraujo praliejimų. Kiek ten neteislinga dūkinė ir socialė santvarka susikūrė ir tvėrė šimtmečius.

Ankstyba krikščionybė vakarų Europos tautos nedavė nei krikščioniško gyvenimo nei tautų solidarumo, nei pastovios, teisingos talkos. Kad taip dėjosi, tai, žinoma, ne krikščionybės, o krikščionių kaltė.

Diskusijos laisvinimo reikalų

Draugas (lapkričio 18, 1957) išspausdino aprašymą apie diskusijas, įvykusias Waterburyje, Conn., laisvinimo reikalu. Prelegentais turėjo būti Vilko pirm. Trimakas ir Vincas Rastenis. Pastarasis buvo pirmas, kurs padarė pranešimą. Korespondento nuomonė yra ta, kad "visas jo (Rastenio) pranešimas dvelkė tautininkams charakteringa tendencija".

Kitas kalbėtojas Trimakas nepasirodė. Tada diskusijų vedėjas dr. P. Vileišis pakvietė A. Devenienę išdėstyti Vliko vedamos akcijos mintis. Ši buvus netikėtai užklupta ir nepasirodė, bet ji taip kalbėjus, kad išblaškė pesimizmą, kurį buvo paskleidęs V. Rastenis.

Jei jau užklupta ir nepasirodė Devenienė galėjo taip pasirodyti, tai ką ji būtų padarius, jei būtų pasirodė? Ji tiesiog stebuklą galėjo padaryti... Tai gi gerai, kad Trimakas nepasirodė. Jis vargiai būtų įstengęs išblaškyti tą pesimizmą, kurį buvo paskleidęs V. Rastenis...

Galop kalbėjęs prelatas M. Krupavičius, buvęs Vliko pirmninkas. Jisai nurodė, kad "mūsų visu pareiga yra visur ir visada skelbti Lietuvos laisvinimo šūkius, kelti konkrečius laisvinimo galimus, protestuoti, belstis į pasaulio visuomenės sąžinę, o

ypatingai atsakingus politikos vyrus, kad jiems nurodytume mūsų tautai, darome skriaudą".

Be šių patarimų, kurį pralatas turėjo priminti, belstis belstis ir įdėtinai pasakojų ir asmenybių sąrašas. Kalbė belstis į sąžinę didžiojo katalikų tautų vadų, kurie privertė darbuotis, kad sugrįžtų lietuvių ir lenkų ir apskritai visos Europos vidurio katalikų tautos.

Aplė susidraugavimą

Naujienos (lapkričio 22, 1957) atspaudė editorialą, kur paskelbė, būk Ispanijos diktatūra su kanti Maskvos pusėn. Girdi: "Fašistai su komunistais susidraugaus, nes jie vieni ir antri neapkenčia demokratių šalių".

Tokio posūčio ženklų esąs straišpnis, kurs pasirodė Madrido laikraštyje Hoja del Lunes. O tame laikraštyje buvę pasakytas, kad Rusijos dirbtinio mėnulio paleidimas aplink žemę, reikšias rimtą prestižo nuostolį Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Kas nepripažįsta, kad Amerikos prestižas nukentėjo, kai Rusijos mokslininkai paleido vieną ir kitą mėnuluką? Tą pripažįsta visi čia Amerikoje ir visi užsieniuose.

Pagal Naujienas išleina taip: jei čia Amerikoje ir šiaip jau kitur pripažįstama, kad dėl rusų mėnuluko nukentėjo Amerikos prestižas, tai nieko tokio. Bet kai tokis pripažinimas skelbiamas Ispanijoje, tai jau ženklas, kad Ispanija pasuko Maskvos pusėn.

Tai jau labai kreiva logika, būdinga Dr. P. Grigaičiui. Tai labai kreivas teisingumo mastas. Ir dar — Naujienos, rašydamos apie nesamą fašistų ir komunistų susidraugavimą, privalo atsiminti apie buvusią demokratijų bičiulystę su Maskvos despotaib. Stebėtojas

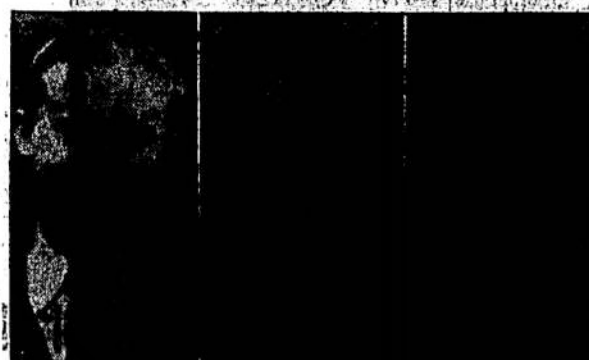
GREETINGS and BEST WISHES

from

The G. M. McKelvey Company

FEDERAL, HAZEL AND COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

Trys europiečiai, belgas J. Rey, vokiečiai Dr. F. Bruecher ir prancūzas L. Armand tarė europiečių atomistais klausimais. Šis JAV karinis lėktuvas F-107 yra du kartus greičiau už garą.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS

8105 PREBLE AVENUE VU 3-0075

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

CARL NEWMAN

MASON CONTRACTOR

450 Lloyd Road RE 1-2705
Euclid, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE MILNER WALLPAPER AND PAINT CO.

6122 EUCLID AVENUE Henderson 1-4707

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street IV 1-2901

Best Wishes to Our Friends and Patrons

OLESICK REALTY

Realtor

5546 Pearl Road TU 4-5200

Geriausie sveikinimai draugams ir rėmėjams

JOHN KNIFIC REALTOR

REAL ESTATE

JOHN & RUDOLF. ALL KINDS OF INSURANCE

820 East 185th St. IV 1-7540

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave. EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

RAINBOW NECKWEAR CO.

1440 West 3rd Street Main 1-4255